

Připravili jsme pro vás březnovou rozesílku s číslem 6/2024.

Popeleční středou (14. února) začalo čtyřicetidenní období půstu, které končí na Velikonoce na Velký pátek, respektive na Bílou sobotu (30. března).

Rubriky s novým textem jsou označeny symbolem .

V rozesílce najdete pozvánky na osvětové a vzdělávací akce a programy, upozornění na grantové výzvy, tipy na výukové materiály.

V části I, na stránkách 2–16, najdete AKTUÁLNÍ informace – zprávy z tisku, grantové výzvy, pozvánky na vzdělávací programy a akce, informace o kampaních.

V části II přinášíme náměty a inspiraci i tipy na pomůcky a publikace (str. 17–21).

Část III přináší stálý soubor informací a odkazů k důležitým tématům (od str. 22).

Archív rozesílek: www.liska-evvo.cz/rozesilka

VÝZNAMNÉ DNY V BŘEZNU: 18. 3. – Světový den recyklace, 20. 3. – První JARNÍ den, Světový den obnovy divočiny, Světový den žab, Světový den vrabců, 21. 3. – Mezinárodní den lesů, Světový den sázení, Světový den vody, 23. 3. – Světový meteorologický den, Celosvětová kampaň Hodina Země, 30. 3. – Den nulového odpadu, více na <https://www.ekokalendar.cz/>

Akce do DIÁŘE:

Sobota 23. března	Celosvětová kampaň Hodina Země www.enviweb.cz/120826
Čtvrtek 28. března	Den učitelů
Pátek 19. dubna	Den Země na Vsetíně www.alcedovsetin.cz
Sobota 11. května	Férová snídaneň, Světový den pro fair trade www.ferovasnidane.cz

Osvětové kampaně LÍSKY

PTÁCI – ŽIJÍ TADY S NÁMI	PŘÍRODNÍ ZAHŘADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY	STROMY a MY	POČTIVĚ VYROBENÉ, SPRAVEDLIVĚ ZAPLACENÉ	POČTIVĚ VYROBENÉ, PODPORA MÍSTNÍ UDRŽITELNÉ EKONOMIKY
1.–30. DUBNA	1. KVĚTNA – 30. ČERVNA	15. ZÁŘÍ – 31. ŘÍJNA	CELOROČNĚ	CELOROČNĚ
www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte důležitá témata **PTÁCI, ZAHŘADA, STROMY, FAIR TRADE a místní udržitelná ekonomika,**

www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Hlavním cílem kampaní je osvěta tématu s dopadem na šetrnější a odpovědnější přístup k přírodě a životnímu prostředí.

Každá kampaň vychází z významného dne či **klíčové akce.**

Ke kampani je sestaven **kalendář akcí,** zahrnující aktivity a programy zapojených a spolupracujících organizací, vydána **tisková zpráva,** osvětové a didaktické **materiály, metodické listy či pomůcky.**

Registrace do kampaní zde: <https://forms.gle/hVpHTw3P6oKFiAuHA>

OBSAH ROZESÍLKY 6/2024

Část I

INFORMACE, AKTUALITY, POZVÁNKY NA AKCE, NABÍDKA PROGRAMŮ PRO ŽÁKY I DOSPĚLÉ, KAMPANĚ

I/1	Zprávy z Lísky	... str. 2
I/2	Aktuality, zprávy z webu a tisku	... str. 3
I/3	Grantové výzvy	... str. 6
I/4	Pozvánky na akce, osvětové kampaně	... str. 7
I/5	Vzdělávací programy a metodická podpora EVVO	... str. 14
I/6	Výukové programy, projektové dny pro školy a školská zařízení	... str. 15

Část II

METODICKÁ PODPORA

II/1	Náměty, doporučení, inspirace, příklady dobré praxe	... str. 17
II/2	Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky	... str. 18
II/3	Program Učíme se venku	... str. 20
II/4	Projekty pro školy, soutěže	... str. 21
II/5	Tipy na výlety, exkurze, výstavy	... str. 21

Část III

UŽITEČNÉ ODKAZY A INFORMACE

III/1	Udržitelný rozvoj	... str. 22
III/2	Přírodní zahrady	... str. 23
III/3	Zelené okénko	... str. 23
III/4	Místní produkty, biopotraviny	... str. 23
III/5	Fairtrade	... str. 24

Podpořte LÍSKU

Programy a činnosti můžete podpořit finančně:

- ✓ členstvím v Klubu LÍSKY
- ✓ darem prostřednictvím darovacího formuláře DARUJME.CZ

Klub LÍSKY

Svým členstvím v Klubu LÍSKY podpoříte programy pro děti a osvětové kampaně, stanete se součástí dění, získáte informace a benefity a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte.

V roce 2022 členové Klubu Lísky zaslali 36.000 Kč. V roce 2023 to bylo 42.000 Kč.

Děkujeme za dlouhodobou podporu, díky níž můžeme tvořit tematické programy a materiály pro učení venku.

Dar LÍSCĚ

prostřednictvím darovacího formuláře DARUJME.CZ

S LÍSKOU v přírodě je prima. Podporujeme pedagogy a lektory, aby přenesli výuku co nejvíce ven, do školních zahrad a okolí školy. Poskytujeme náměty a příklady, co a jak venku učit. Zaměřujeme se na budování a využívání zahrad a propagujeme benefity kontaktu dětí s přírodou. Aktivně se věnujeme tématu ptáci, stromy, voda, fair trade, místní udržitelná ekonomika a potravinová soběstačnost. Připravujeme výukové programy a projektové dny, žákovské kampaně, akce pro rodiny s dětmi, veřejnost, osvětové kampaně, konference, semináře, kurzy a exkurze pro pedagogy. www.darujme.cz/projekt/1203070

V roce 2022 jsme z vašich darů získali 1.470 Kč. V roce 2023 to bylo 4.000 Kč.

Velmi si toho vážíme a DĚKUJEME.

část I • INFORMACE, AKTUALITY

I/1

Zprávy z LÍSKY

V těchto dnech plánujeme a připravujeme projektové dny, školní farmářské dny, vzdělávací akce a exkurze, Krajskou konferenci o EVVO, osvětové akce a kampaně. Třídíme a chystáme pomůcky a výukové materiály. Pracujeme na výroční zprávě LÍSKY za rok 2023. Aktivně jsme se zúčastnili otevírání Domu přírody Bílých Karpat ve Veselí nad Moravou, www.dumprirody.cz/bilekarpaty

Nabídku programů a projektových dnů pro MŠ a ZŠ najdete na str. 15. V tomto roce se více zaměříme na výuku v Arboretu Semetín.

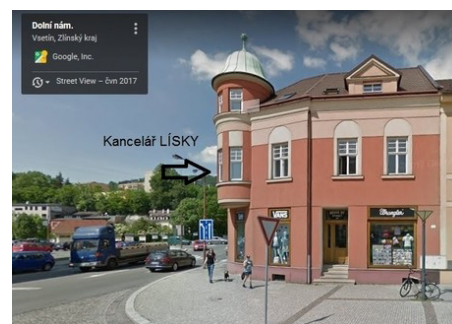
Těšíme se na setkávání, Vaše LÍSKA

Provoz kanceláře LÍSKY a Férového obchůdku

Z organizačních důvodů zůstávají hodiny pro veřejnost omezeny. Pokud zrovna nejsme přítomni, **VOLEJTE**, prosím, 605 806 840 nebo 734 122 430.

Férový obchůdek je k dispozici dle možností, ideálně po domluvě předem.

Děkujeme za pochopení.

Kancelář a Férový obchůdek Lísky
www.liska-evvo.cz/doc/ferovy-obchudek

Klub LÍSKY je tady již 10 let

Klub pro naše příznivce a podporovatele má aktuálně 65 členů.

Větší polovina členů je s námi celých těch 10 let!

Každoročně získáváme od dárců do rozpočtu Lísky více než 40.000 Kč!

To je částka, díky níž můžeme spolufinancovat projekty na venkovní výuku dětí.

DĚKUJEME!

Doporučené částky na 12 měsíců: Osobní členství: od 400 Kč
Rodinné členství: od 600 Kč
Škola, organizace: od 1.000 Kč

<http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

LUKÁŠOVY HRAČKY potěší a pomáhají

<https://www.facebook.com/lukasovyhracky>

Renáta Lažová, tel.: 605 570 103

**TRÁPÍ SE VAŠE DÍTĚ
PŘI UČENÍ
A NEDOKÁŽETE
MU POMOC?**

tel.: 734 442 120 | www.basic.cz

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 6/2024

strana 2

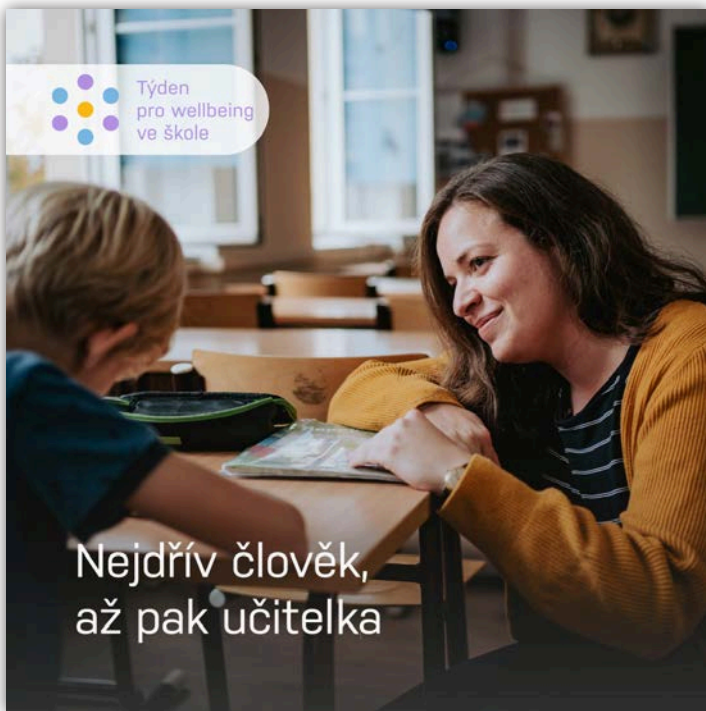
Každý týden může být Týden pro wellbeing ve škole

Sněhové vločky? Děti jsou takové, jaké jsme je vychovali, říká Lenka Felcmanová

„Cítit se někde dobře“ ještě pořád nepovažujeme za úplně důležitý parametr spokojeného života. To už mnohem spíš (a často právě dětem) říkáme, co je třeba vydržet nebo překonat. Přesto dnes vrcholí projekt Týden wellbeingu ve školách, který téma spokojenosti vytahuje na světlo. Ať už ve vztahu ke vzdělávání, nebo v souvislostech se zráním dětské osobnosti a celoživotního nastavení. V čem nejvíce pokulháváme a kde můžeme pomoci my rodiče?

Co bylo tím mezníkem, který ukázal, že už je čas se otázkou wellbeingu ve vztahu k českému školství zabývat? Upřímně doufám, že to nebyl až covid...

Celý článek zde: <https://eduzin.cz/wp/2024/02/16/snehove-vlocky-deti-jsou-takove-jake-jsme-je-vychovali-rika-lenka-felcmanova/>

Jak pomoci žákům s psychickými obtížemi?

40 % deváťáků vykazuje symptomy deprese. střední školy řeší v průměru 4 žáky, kteří pomýšlejí na sebevraždu. Jak poznat dítě, které pravděpodobně čelí psychickým problémům?

Jak takovým dětem nabídnout pomoc?

Jak ve školách podpořit wellbeing dětí i učitelů?

Jak je pro duševní zdraví důležité socio-emoční učení?

O těchto tématech, ale i o tom, jak mohou pomoci třeba naše nové metodiky RRRR <https://www.societyforall.cz/metodiky-rrrr>, mluví předsedkyně SOFA Lenka Felcmanová v podcastu <https://www.facebook.com/profile.php?id=61555766300393>

KDYŽ SE VE ŠKOLE NEMOHOU SOUSTŘEDIT, MÁM STAROSTI, STRACH NEBO ZLOST

- Vymenuji násobky 6 a 8.
- Nakreslím si obrázek.
- Zeptám se, jestli mohu na úkolu pracovat s kamarádkou.
- Řeknu kamarádům, že se necítím dobře a proč.
- Sním si svačinu.
- Zeptám se paní učitelky, jestli se mohu projít po chodbě.
- Představím si někoho, koho mám rád/a.
- Jdu si umýt obličej studenou vodou.
- Připomenu si, že úplně každý dělá chyby.
- Požádám paní učitelku o pomoc, když si nevím rady.
- Položím si ruku na břicho a dívám se, jak se zvedá a klesá.
- Představím si své oblíbené místo.
- Jdu se napít.
- Přikryji si rukama uši, pomalu vydechuji a poslouchám svůj dech.
- Protáhnu si ruce a nohy.
- Tlačím dlaněmi proti sobě, počítám do 5 a pak povolím, opakuji 3x.
- Zavřu si oči a na chvíli položím hlavu na lavici.
- Rozdělím si úlohu na menší části.
- Složím lodičku z papíru.

Centrum **LOKKA**
www.centrumlocika.cz
www.detstvibeznasili.cz

Týden pro wellbeing ve škole

Klimatická změna má vliv na wellbeing žáků i učitelů

„Čím dál více se setkáváme s úzkostí a obavami dětí i dospívajících právě ve vztahu ke stavu naší planety [..]“ říká Klára Šimáčková Laurenčíková – zmocněnkyně vlády pro lidská práva v rozhovoru pro časopis o ekogramtonosti BEDRNÍK.

„Nezbytnou součástí klimatického vzdělávání je práce s emocemi, environmentální nadějí, sdílení ve skupině a posilování psychické odolnosti [..]. Děti potřebují být tímto těžkým tématem emocionálně doprovázeny,“ říká terapeutka Zdeňka Voštová v metodickém textu, který se věnuje práci s emocemi při výuce o změnách klimatu.

Klimatická změna je téma, které se mladých lidí opravdu dotýká. Proto v rámci Týdne pro Wellbeing ve škole sdílíme několik materiálů k tomu, jak s dětmi mluvit o klimatické změně, jak se vyhnout environmentálnímu žalu a co dělat v případě, že na vás či na děti dolehne.

Lecke z webu #ucimoklimatu Klimatická změna a emoce v nás nabízí žákům a učitelům aktivity díky kterým získají pocit, že mohou něco ovlivnit. <https://ucimoklimatu.cz/vyukove-materialy/zmena-klimatu-a-emoce-v-nas/>

Metodický text Jak pracovat s emocemi při výuce o změnách klimatu od terapeutky Zuzany Voštové podrobně vysvětluje, co je environmentální žal a co je naopak environmentální naděje. Obsahuje několik tipů, jak se s pocity úzkosti můžeme vypořádat. <https://ucimoklimatu.cz/metodiky/prace-s-emocemi-klima/>

Březnový dvoudenní kurz Ekosystém naděje – metodický kurz: Jak využít environmentální žal jako spojence na cestě k odolnosti ukazuje možnosti, jak využít environmentální žal jako spojence na cestě k odolnosti. <https://ucimoklimatu.cz/udalosti/ekosystem-nadeje/>

První výzkum zaměřený na WELBEING výuky venku už má své výsledky

Abyste nemuseli studovat celou disertační práci Šárky Doležalové Křepelkové, máme první ochutnávku výsledků a zjištění ve vizuálně lákavé podobě infografiky. Celou ke stažení ji najdete na webu ZDE: <https://ucimesevenku.cz/wellbeing/>

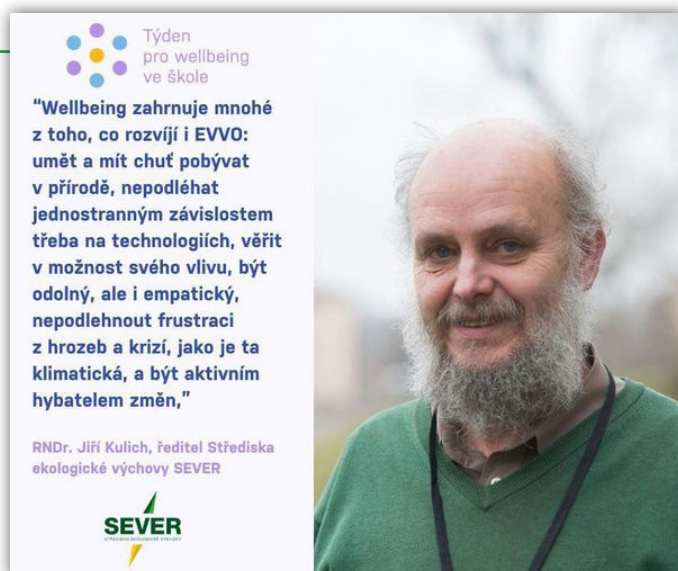
Také vám dává učení venku ještě větší smysl?

Děti jsou venku uvolněnější, veselejší a nadšenější. Navíc, když se učí venku, mnohem déle si udrží zvědavost a soustředění na učivo, ukázala studie

„V momentě, kdy nejsou děti zvyklé chodit ven a vezmete je tam poprvé, mohou být opravdu jako utržené ze řetězu. Až teprve tehdy, když mají venkovní prostředí zmapované, mohou se začít opravdu učit. Pak funguje i předpoklad, že se venku učí rychleji, efektivněji a mají lepší výsledky. Učitelé ale často do této fáze nedojdou a odradí je hned první zkušenost, kdy mají pocit, že nad dětmi ztratili kontrolu,“ popisuje metodička a lektorka programu UČÍME SE VENKU Šárka Doležalová Křepelková.

Celý článek zde: <https://eduzin.cz/wp/2024/03/14/kdyz-se-deti-uci-venku-nauci-se-vic-rika-lektorka-pod-stromy-jim-to-jde-nejlip/>

Rozhovor s Petrem Horkým - novinářem, který shromáždil poznatky a postřehy o environmentálním žalu od psychologů, pedagogů i rodičů dětí.

<https://www.respekt.cz/podcasty/nestrasit-ale-ani-nezamlcovat-jak-mluvit-s-detmi-o-zmene-klimatu>

Několik tipů na to, jak mohou rodiče komunikovat s dětmi o klimatické změně, také najdete v sprnovém článku Týdeník Respekt „Půjde tady žít, mami?“ <https://www.respekt.cz/tydenik/2023/32/pujde-tady-zit-mami?>

Rozhovor s Klárou Laurenčíkovou pro časopis BEDRNÍK o environmentální výchově, wellbeingu a environmentálním žalu zveřejnilo v rámci Týdne pro wellbeing Středisko ekologické výchovy SEVER. <https://bit.ly/3uOw1Dz>

Místně zakotvené učení přispívá k wellbeingu

Skrze tuto metodu učitelé mohou dětem předat:

- vztah k místu
- vědomí kořenů
- potřebu měnit svět k lepšímu
- porozumění souvislostem
- smysluplnost vzdělávání

Děti se v rámci místně zakotveného učení zapojují do projektů, které mají význam pro obec a komunitu. Díky tomu si uvědomí, že mohou mnohé ve svém okolí změnit. Jak lze tuto metodu propojit s pěti oblastmi wellbeingu? Podívejte se na materiály, zveřejněné v rámci Týdne pro Wellbeing ve škole.

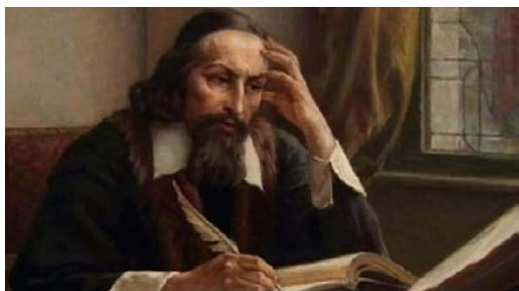
<https://tydenprowellbeing.cz/>

DEN UČITELŮ, 28. března

*Přejeme všem pedagogům zdraví,
hodně sil a elánu, ale i trochu štěstí,
které potřebuje každý z nás.
Ať se vám vše daří nejen ve škole,
ale i v osobním životě.*

Děkujeme.

**Nevěřte všemu, co se vám k věření
předkládá. Zkoumejte vše
a přesvědčujte se o všem sami!**

Jan Amos Komenský

GRATULACE K BRONZOVÉMU CERTIFIKÁTU

Mateřské školy Horní Lideč u Vsetína:

Dnešní gratulace k získání bronzového certifikátu míří na vzdálené Vsetínsko, do malé mateřinky v Horní Lidči. To, že mají jedlou zahradu, kterou využívá kuchyně i děti, bereme už jako samozřejmost, ale co samozřejmě ještě zdaleka není je to, jak se jim práce s dětmi a invence paní kuchařek popisuje do jídelníčků.

Co jsou ta čokoládová kolečka na jídelníčku? ptáme se vedoucí školní jídelny Petry Kovalčíkové. Tak ta si děláme sami a je v nich... počkejte, mrknu... 90% čokoláda

Paní ředitelka Dagmar Dubnická nám napsala:

„V naší Mateřské škole Horní Lideč stále hledáme cesty a způsoby, jak udělat školku a vzdělávání dětí ještě zajímavější a pestřejší, nejenom pro děti, ale taky pro rodiče, pedagogy a širokou veřejnost.

Školka je držitelem titulu EKOŠKOLA, pracujeme v programu ZAČÍT SPOLU a nově jsme nyní získali BRONZOVÝ CERTIFIKÁT SKUTEČNĚ ZDRAVÉ ŠKOLY.

Na školní zahradě máme ovocné stromy, keře a vyvýšené záhonky, ve kterých pěstujeme zeleninu a bylinky. Každoročně velmi bohatou úrodu využíváme v kuchyni. V rámci vzdělávání s dětmi připravujeme různé pokrmy a pochutiny z vlastních výpěstků, děti se také aktivně zapojují do skladby jídelníčku ve škole a tím si budují zdravé stravovací návyky.“

Ideální učitel

lidskost • empatie • otevřenost • umí pracovat s odlišnostmi • motivuje • učí v souvislostech • umí naslouchat • dobrosrdečnost • má smysl pro humor oceňuje • inovuje • pracuje na sobě • pracuje s chybou čitelnost • všímavost • k dění ve třídě • zodpovědnost přirozená autorita • umí poradit • ale nerodává nevyžádané rady, je zapálený pro svůj předmět • vyrovnaný objektivní • pomáhá žákům uspět • neponižuje respektuje a má přátelský přístup • dítě je pro něj lidská bytost • vnímá rodiče jako parťáky • má morální kvality

Skutečně
zdravá škola

GRATULUJEME

Mateřská škola Horní Lideč, okres Vsetín
ZISK BRONZOVÉHO CERTIFIKÁTU

Šestý ročník soutěže Adapterra Awards začal

Do soutěže vyhlášené Nadací Partnerství a Integra Consulting je možné přihlásit realizované projekty v krajině, obcích i na budovách, které pomáhají se vypořádat se suchem, přehříváním, přívalovými srážkami, erozí půdy a dalšími problémy spojenými se změnou klimatu. Patří sem například přírodě blízké revitalizace toků, obnova zelených a modrých prvků v krajině, tvorba zelených veřejných prostranství ve městech, revitalizace toků v intravilánu, projekty hospodaření s dešťovou vodou v obcích, pasivní a jinak úsporné domy, trvale udržitelné veřejné i administrativní budovy a další. Vítězové čtyř hlavních cen si odnesou finanční či věcné dary v hodnotě 50–100 tisíc Kč od partnerů soutěže. Udělíme také několik regionálních cen. Uzávěrka přihlášek je 15. 3. 2024.

Více o soutěži: www.adapterraawards.cz • www.adapterra.cz

Nadace Partnerství, Údolní 33, 602 00 Brno • www.nadacepartnerstvi.cz

Líska

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 6/2024

strana 5

S LÍSKOU v regionu 17 úspěšných a užitečných let. Pomáháme lidem porozumět přírodě a být dobrými hospodáři přírodního i kulturního dědictví

Ve čtvrtek 21. března oslaví LÍSKA 17. narozeniny. Od roku 2007 poskytuje vzdělávání a informace v oblasti environmentální výchovy ve Zlínském kraji.

„Členové LÍSKY, lidé i organizace, tvoří jedinečné společenství. Sdílejí programy, náměty, zkušenosti a informace, realizují společné projekty, vzdělávací a výukové programy, projektové dny a osvětové kampaně, podporují místní udržitelnou ekonomiku i Fair trade. V posledních letech jsme přinesli do regionu na podporu environmentální výchovy a osvěty téměř 20 milionů korun. Nejvíce náš přínos vnímají učitelé ve školách, odborná veřejnost v neziskových organizacích a veřejné správě, návštěvníci osvětových akcí a kampaní, děti a žáci na výukových programech i projektových dnech, soutěžích, pobytových akcích a táborech,“ řekla předsedkyně LÍSKY Iva Koutná.

LÍSKA připravuje každoročně pět regionálních osvětových kampaní. Hlavními tématy je ptactvo, přírodní zahrady, stromy, Fair trade a místní udržitelná ekonomika. „Každý rok připravíme více než pět desítek rozmanitých akcí a programů pro děti i dospělé, včetně vzdělávacích akcí, krajské konference o EVVO, exkurzí a kurzů pro pedagogy. Jsme členem Fairtrade Česko a Slovensko, v sídle LÍSKY ve Vsetíně máme Férový obchůdek“, doplnila Iva Koutná.

Ve školním roce 2023/24 zajistili lektori 45 programů a projektových dnů v MŠ a ZŠ. Největší zájem byl o projektové dny ve venkovním prostředí – Učíme se s POLY, Učíme se v zahradě a Učíme se venku. Novinkou je výuka v Arboretu Semetín ve spolupráci s Městskými lesy Vsetín a vsetínskými včelaři. Pro žáky druhého stupně základních škol a víceletých gymnázií je připraven projektový den VODA – život v každé kapce. Veřejnost se může s programy LÍSKY seznámit například na Dni Zlínského kraje, na akcích členů Lísky či dnech otevřených dveří na farmách nebo Školních farmářských dnech.

Jednou z hlavních činností LÍSKY je poskytování informací. V kraji funguje jedinečný informační systém, který prostřednictvím elektronické rozesílky, <http://www.liska-evvo.cz/rozesilka>, webových stránek a sociálních sítí přináší informace, pozvánky, náměty, nabídky i příklady dobré praxe. Spolek má rozsáhlou knihovnu i vlastní ediční centrum Oříšek, ve kterém vyšlo přes 150 metodických listů pro pedagogy, listy skřítka Lískáčka pro rodiče s dětmi, publikace a metodiky, různé osvětové plakáty, diáře a tematické noviny.

V roce 2024 pokračuje LÍSKA ve svých hlavních programech, zejména v programu Učíme se venku, www.ucimesevenku.cz, koordinaci osvětových kampaní a poskytování informací. Zapojí se do akcí k Hodině Země, Dni Země, kampaně Do práce na kole, připraví Férové snídaně.

I/3 Grantové výzvy

- **Podpora regionální zemědělské, potravinářské a vinařské produkce, RP27-24**
Příjem žádosti dotačního programu: 25. 3. 2024 -> 19. 4. 2024
<https://zliinskykraj.cz/dotace/rp27-24-podpora-regionalni-zemedelske-potravinarske-a-vinarske-produkce>
- **Harmonogram výzev OP JAK na rok 2024 zveřejněn!**
Aktuální harmonogramy rozdělené dle let najdete na webu: bit.ly/Harmonogramvyzev
- **Výzva Základní granty**
Vyhlášovatel Nadace Open Society Fund Praha
<http://nno.ecn.cz/index.stm?x=2763605&apc=nF2xx1-->
- **Grantová výzva Nadace Partnerství**
Určená spolkům a dalším právnickým osobám i jednotlivcům. O grant ve výši až 150 tisíc korun na výsadbu stromů můžete žádat do ledna.
Podrobnosti na webu www.nadacepartnerstvi.cz/granty
Sázíme budoucnost.
- **Podejte si žádost o grant u Nadace Partnerství**
Máte chuť udělat něco pro místo, kde žijete? Aktuální nabídku grantů sledujte na www.nadacepartnerstvi.cz/granty

○ **GRANTECH: Další otevřené výzvy zaměřené na výsadby** najdete na www.sazimebudoucnost.cz/

- **Darujme.cz je nyní otevřeno i pro školy a školky!**
V minulém roce jsme otestovali provoz společně s Gymnáziem Šumperk a výsledek mluví za vše. Na obnovu školního dvora dárči věnovali během jediného měsíce přes půl milionu korun.
<https://www.darujme.cz/probudmedvur>
„Zkušenosti Gymnázia Šumperk s platformou Darujme.cz jsou jen skvělé. Lidé ve škole zvolili webovou aplikaci jako prostředek naší prezentace poté, co získali obdobné výborné zkušenosti s on-line kampaní pro skautský oddíl. Platformu Darujme.cz můžeme doporučit všem školám jako vynikající prostředek pro získávání mimorozpočtových peněz pro činnost škol a školních sdružení a nadací. Dárcovská kampaň vedená pomocí Darujme.cz se nám velmi osvědčila pro svou jednoduchost v prezentaci kampaně, široký dopad na rodičovskou veřejnost, velké prezentační možnosti a snadnou administraci kampaně a dárců.“ Mgr. Milan Maceček, ředitel Gymnázia Šumperk.
Máte ve svém okolí školu, která by také mohla využít online financování? Budeme rádi za doporučení.
Stačí se u nás zaregistrovat, založit si jednoduchou darovací stránku a můžete začít oslovovat dárcy a příznivce.
Zástupci škol se mohou ozvat na e-mail jana.koci@nadacevia.cz.
Více info na <https://www.darujme.cz>

XXIII. Krajská konference o EVVO JAK BÝT SPOKOJENÝ UČITEL A VYTVOŘIT POHODU PRO DĚTI

středa 23. 10. 2024

9.00–15.30 hodin

Impact HUB Zlín

hubzlin.cz

Tradiční inspiromat zajímavých a aktuálních témat, tipů a námětů pro formální i neformální vzdělávání.

PROGRAM:

- předání CENY EVVO
- referáty
- workshopy
- prezentace výukových materiálů, programů a služeb

www.liska-evvo.cz

Zlínský kraj bez hranic

Ministerstvo životního prostředí

**SEMINÁŘ
DOBŘÉ OTÁZKY
(nejen) pro environmentální výchovu**

**Lektorky: Kateřina Jančířiková, Jana Modrá,
Středisko ekologické výchovy STREVLIK**

Způsob, jakým učitel klade otázky, je velmi důležitý. Ovlivňuje to, jak se žáci učí, i to, jak se cítí.

„DOBŘÉ“ OTÁZKY

- jsou specifický typ otevřených otázek
- provokují zájem a přemýšlení a kreativitu, motivují k učení
- mají více správných odpovědí, takže prakticky všichni žáci mohou odpovědět dobře a zažít úspěch, což podporuje kooperativní atmosféru ve třídě
- umožňují učitel, aby se z odpovědí o žácích něco dozvěděl

Metodu převzala Kateřina Jančířiková od zahraničních didaktiků matematiky a přizpůsobila ji pro EV a didaktiku biologie. Metoda se však výborně uplatní ve všech předmětech.

Přihlaste se na seminář a naučte se „dobré“ otázky tvořit a používat!
Seminář určen pro: pro pedagogy MS, ZŠ, volnočasové pedagogy, lektory EV apod.

**pondělí 25. 3. 2024 od 9 do 16 hod.
Ekocentrum Na Pasece Veliková**
(adresa: Sýkorka 234, Zlín)
Přihlášení zde

Další informace:

- seminář je akreditován v rámci DVPP
- seminář je zdarma
- účastníci obdrží metodickou publikaci
- Žába za nic nemůže aneb o suchu metodou „dobrých“ otázek
- občerstvení během semináře je zajištěno

**EKOCESTRUM
NA PASECE
VELIKOVÁ**

STREVLIK

www.strevlik.cz/dobreotazky

POZVÁNKA NA WEBINÁŘ

*Čtyři roční období v zahradě aneb
Zahradničíme s dětmi v době klimatické změny*

KDY: PONDĚLÍ 8. 4. 2024 OD 18:00 – 20:00 HODIN

AKCE JE SOUČÁSTÍ VZDĚLÁVACÍHO KURZU „OTEVÍRÁME ZAHRADY DĚTEM“

KLIMATICKÁ ZMĚNA OVLIVŇUJE ASI NEJVÍCE NAŠI SNAHU NĚCO VYPĚSTOVAT. JAK NA TOTO PŘIPRAVIT SEBE I ZAHRADU A JAK NOVÉ POZNATKY SDÍLET S DĚTMI. JAK REAGOVAT NA VÝKVVY POČASÍ NEJEN TECHNICKÝMI POSTUPY, ALE I VHODNÝM VYBĚREM ROSTLIN, JAK TO VŠE ZVLÁDAT S DĚTMI.

LEKTORKA: ING. DANA KRÍVÁNKOVÁ, LIPKA – ŠKOLSKÉ ZARÍZENÍ PRO ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, PORADYŇNĚ PRO PŘÍRODNÍ ZAHRADY.

PŘIHLÁŠKY DO 4. 4. 2024 PŘES ONLINE FORMULÁŘ – ODKAZ ZDE

CENA WEBINÁŘE: 390 Kč (ČLENOVÉ SPOLKU PŘÍRODNÍ ZAHRADA 350 Kč, VYSTAVENÍ DOKLADU NA FAKTURU). MOŽNO HRADIT ZE ŠABLON OP JAK.

WEBINÁŘ BUDE PROBIHAT NA PLATFORMĚ ZOOM. PROSÍM, OVĚŘTE SI PRŮTO PŘEDEM, ŽE MÁTE AKTUÁLNÍ VERZI.

ODKAZ BUDE ZASLÁN VŠEM PŘEDEM PŘIHLÁŠENÝM V DEN KONÁNÍ SEMINÁŘE. Z WEBINÁŘE BUDE POŘÍZEN ZÁZNAM, KTERÝ BUDE POSKYTNUT ÚČASTNÍKŮM SPOLEČNĚ S PREZENTACÍ.

WEBINÁŘ JE SOUČÁSTÍ UCELĚNÉHO B-LEARNINGOVÉHO KURZU OTEVÍRÁME ZAHRADY DĚTEM - VÍCE INFORMACÍ NALEZNETE - ZDE

PŘÍRODNÍ ZAHRADA
LIPKA LIPKA

KONTAKTNÍ OSOBA:
IVETA MACHÁTOVÁ - TEL. 731 440 922
IVETA.MACHATOVA@PRIRODNIZAHRADA.EU
WWW.PRIRODNIZAHRADA.EU

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ PÉŘÍ O PŘÍRODU

Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.

Jarní vlastivědné kolo oblíbené soutěže Jaloveček, tentokrát na téma: ZVYKY A TRADICE

Poznejte unikátní výroční zvyky a obyčeje moravského Valaška a otestujte si v soutěži o zajímavé ceny své schopnosti a dovednosti.

TERMÍN A MÍSTO KONÁNÍ SOUTĚŽE:

- **úterý 16. dubna 2024 pro žáky 3.–5. tříd** v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí, 9:00–12:00 hodin
- **středa 17. dubna 2024 pro žáky 6.–9. tříd** v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí, 9:00–12:00 hodin
- **čtvrtek 18. dubna 2024 pro žáky 3.–5. tříd** v zámku Vsetín, 9:00–12:00 hodin
- **pátek 19. dubna 2024 pro žáky 6.–9. tříd** v zámku Vsetín, 9:00–12:00 hodin

Soutěž je určena pro **3–4 členné týmy** žáků ze ZŠ, veškeré úkoly a aktivity budou vycházet z obsahu učiva ZŠ a znalostí, které děti v průběhu soutěže nabydou.

Z každé školy se mohou přihlásit max. 4 soutěžní týmy za danou soutěžní kategorii.

REGISTRACE:

Na soutěž je možné se přihlásit do 5. dubna 2024 nebo do naplnění kapacity zámeckých sálů **e-mailem na adrese: simcikova@muzeumvalassko.cz**. Neváhejte, kapacita sálů je omezená. U registrace je nutné uvést: jméno týmu a počet členů, stupeň ZŠ, den a místo, na které se přihlašujete, školu, zodpovědného pedagoga a kontakt na něj. Zpět Vám zašleme potvrzující email.

Registrační poplatek: 50,- Kč za žáka, pedagogický doprovod vstup zdarma.

Svačiny, psací potřeby a dobrou náladu s sebou, těšíme se na Vás.

Více informací k soutěži naleznete zde:

<http://www.muzeumvalassko.cz/akce-a-souteze/jarni-vlastivedny-jalovecek-2024>

Soutěž Zlatý list

Valašské ekocentrum ve spolupráci se Správou CHKO Beskydy pořádá v pátek 24.5.2024 ve Valašském Meziříčí krajské kolo přírodovědné soutěže Zlatý list.

Bližší formace o soutěži najdete: <https://zlatylist.cz/aktualni-rocnik/>

Soutěž je určena pro děti ze základních škol, víceletých gymnázií, i pro oddíly a kroužky, a bude se týkat české přírody.

Předběžné přihlášky /škola, kontaktní osoba starší 18 let, kategorie/ pošlete do konce března 2024 na e-mail: jitkadvorskavm@seznam.cz

24. ročník Noci s Andersenem, pátek 22. března 2024

Jaká nabízí témata:

- Andersenova pohádka Sněhová královna byla poprvé publikována 1844 (180 let)
- 100. výročí by oslavil v příštím roce Eduard Petiška
- 22. březen je také Světovým dnem vody a také Světovým dnem mimů.
- 75. narozeniny pana Petra Síse.

Místa, kde připravují programy i další informace najdete na <https://www.nocsandersenem.cz/>

Ekocentrum
ZO ČSOP

POZNEJ
A CHRAŇ!

Český svaz ochránců přírody Ekocentrum Čtyřlístek
zve na 23. ročník ekologické akce

POZNEJ A CHRAŇ!

letos na téma

VODA, VODĚNKA

(voda ve Zlínském kraji)

oblast Hradištska v DDM Šikula, Purkyňova 494, Uh. Hradiště

19. 3. 2024 mladší kategorie (4. – 5. ročník)
20. 3. 2024 starší kategorie (6. – 7. ročník)
Uzávěrka přihlášek je **12. 3. 2024**.

oblast Kroměřížska v SVČ TyMy Holešov

21. 3. 2024 mladší kategorie (4. – 5. ročník)
22. 3. 2024 starší kategorie (6. – 7. ročník)
Uzávěrka přihlášek je **14. 3. 2024**.

oblast Zlínska v Krajské knihovně Františka Bartoše, Zlín

4. 4. 2024 mladší kategorie (4. – 5. ročník)
5. 4. 2024 starší kategorie (6. – 7. ročník)
Uzávěrka přihlášek je **28. 3. 2024**.

oblast Vsetínska v Muzeu regionu Valašsko, Vsetín

10. 4. 2024 mladší kategorie (4. – 5. ročník)
11. 4. 2024 starší kategorie (6. – 7. ročník)
Uzávěrka přihlášek je **3. 4. 2024**.

**všechna kola začínají v 9 hodin
předpokládané ukončení je do 13:30h**

krajské kolo

začíná v 9 hodin v Krajské knihovně Františka Bartoše, Zlín
29. 4. 2024 mladší kategorie (4. – 5. ročník)
30. 4. 2024 starší kategorie (6. – 7. ročník)

Startovní je 300,- Kč za tým.

www.eko4lístek.cz

e-mail: souteze@eko4lístek.cz

tel.: 731 106 507, 608 908 586

Líska

Zlínský kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 6/2024

strana 8

HODINA ZEMĚ 2024

23. března: VĚNUJTE HODINU ZEMI

Budte součástí změny! Rok 2024 musí být rokem změn, abychom dosáhli globálního cíle pro rok 2030 o klimatické neutralitě. Proto potřebujeme více lidí, více než kdy jindy. Potřebujeme, aby se k Hodině Země připojili jednotlivci, podniky, komunity, města i celé národy. Aby se hráli svou roli.

Připojte se k nám 23. března 2024 a věnujte hodinu Zemi.

<https://www.wwf.cz/hodina-zeme-2023-venuete-zemi-60-minut/>

Připojte se k nejvýznamnější Hodině pro Zemi

Připojte se na 60 minut k nám a věnujte tuto hodinu Zemi. Odpočíte si od rutiny a každodenních starostí po dobu, co budou zhasnuté domácnosti, ulice nebo památky. Spojme se na podporu a oslavu naší planety.

20.30 25. března 2023
Zhasněte. Darujte hodinu Zemi.

Jeden svět Vsetín

Mezinárodní filmový festival o lidských právech Jeden svět se po čtyřech letech vrací na Vsetín! Budte u toho s námi!

20.–23. 3. 2024, Vsetín

Promítací místa: Kino Vatra, Tři opice, Vozovna (Palackého 169, za restaurací Snaha)

Celý program a více informací na: www.jedensvet.cz/vsetin

Světový den VODY,

22. března

Hlavní motto: „Voda pro mír“

Spojené národy tento den navrhly v roce 1992 a důvodem byla skutečnost, že na světě více jak miliarda lidí trpí nedostatkem pitné vody. OSN a nevládní organizace, věnující se problémům spojeným s vodou, se zaměřují na čistotu a ochranu vod a jejich úsporu.

TIP NA VÝLET

U příležitosti Světového dne vody pořádá Povodí Moravy v sobotu **23. 3. 2024 den otevřených dveří na přehradách Koryčany, Brno a Plumlov.**

<https://www.enviweb.cz/110381>

Uklidme Česko

Hlavní úklidový den v sobotu 6. dubna 2024,
www.uklidmecesko.cz

Květnová výzva DO PRÁCE NA KOLE: registrace spuštěna

Letos se Vsetín již po čtvrté zapojuje do květnové výzvy Do práce na kole.

Hlavním cílem výzvy je dopravovat se alespoň během května do práce zdravou formou, ať už na kole, koloběžce nebo pěšky.

REGISTRACE je spuštěna od 1. února do 30. dubna

<https://dopracenakole.cz/>

Podrobnosti najdete v tiskové zprávě na webu města Vsetín.

Do práce na kole

Květnová výzva 1.–31. 5. 2024

Registrujte se na dopracenakole.cz

pěšky či poklusem

AUTOMAT →

Líska

Zlínský kraj

Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 6/2024

strana 9

Skřítkci LIŠEJNÍČCI

9:30 - 11:00

každou středu 2024

cena: 100 Kč/rodina

Ve Vizovicích. (místo setkání vždy upřesněno v události)

Vydejme se společně se skřítky Lišejníčky za dobrodružstvím. Dovádění, tvoření, bádání, objevování a poznávání přírody všemi smysly nás dozajista nemine. Vše hravě a přiměřeně věku. Pobyt venku všestranně rozvíjí naše děti a relaxuje nás dospělé. Těší se Verča Jurčáková aspo!

- Lišejníčci probíhají venku za každého počasí.
- Pro pra/rodiče s dětmi (0-6 let)
- Bláťáky/softshely, gumáky, pláštěnky, podsedáčky... a také svačinky výhodou.

Více informací a přihlášky:

tel: 721 608 440

nebo

www.dutohlavky.cz/sluzby/

Badatelská vycházka

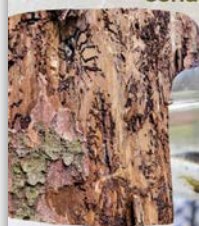

Jaro přináší nový život do lesa, na louku i do našich dnů. Vydejme se společně prozkoumat, jak svět kolem nás po zimě ožívá. Objevíme spolu, kdo tudy šel, kdo tady bydlí, co tady roste.

Vhodná pro dospělé a rodiny s dětmi od 6ti let. Spontánní objevování přírody kolem nás doplněné o další dobrodružné aktivity. (dětí do 10let 250Kč)

cca 3 hod, okolí Vizovic

cena: 350Kč/os

Průvodkyně:

Mgr. Veronika Jurčáková

www.dutohlavky.cz

tel: 721608440

aktuální info na:

Včelaři Arboretum Semetín připravují vzdělávací neděle pro veřejnost

Vždy od 14 do 17 hodin.

- 19. 5. – Den otevřených úlů, život ve včelíně.
- 23. 6. – Apiterapie, použití včelích produktů.
- 14. 7. – Veřejné medobraní a ochutnávka medů.
- 18. 8. – Práce se včelím voskem, svíčky z mezistěn.
- 29. 9. – Ochutnávka vítězných medů z Medolízačky.

Děkujeme společnosti GALVAMET Vsetín, která v minulém roce včelaře významně podpořila.

PROGRAMY Tincta-Herbae atiér přírodního barvířství na VSETÍNĚ

Hlavním tématem DÍLEN, KURZŮ, PŘEDNÁŠEK a UKÁZEK ŘEMESLA je INDIGO a barvení v ekologické indigové kádi.

PRO DĚTI, PRO DOSPĚLÉ, PRO RODIČE S DĚTMI v příjemném prostředí ateliéru přírodního barvíře.

NOVĚ kurzy v Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně.

Rezervace nutná: tel: 732 994 552

tincta-herbae@centrum.cz

<https://www.facebook.com/TinctaHerbae>

Líska

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 6/2024

strana 10

Obecně prospěšná společnost Park Rochus
Vás zve na

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ A VĚTRÁNÍ PEŘIN

středa 20. března 2024
od 14.00 do 17.00 hodin
Skanzen Rochus Uherské Hradiště

Vstup na akci je zdarma.
Změna programu vyhrazena.

Oslavte první jarní den procházkou
Parkem a skanzenem Rochus.

PROGRAM:

- volný vstup do areálu Muzea v přírodě Rochus
- nahlédnutí do zákulisí příprav na novou návštěvnickou sezonu
- rozvoj přírodního areálu i Muzea v přírodě Rochus
- přesazování muškátů a výsadba bylinkové zahrádky

www.skanzenrochus.cz [Park a skanzen Rochus Uh. Hradiště](#) [@skanzenrochus](#)

SKANZEN ROCHUS

Uherské Hradiště

Obecně prospěšná společnost Park Rochus Vás zve na akci

OD FAŠANKU DO VELIKONOC

sobota 23. března 2024
od 13.00 do 17.00 hodin

lidové tradice končící
zimy a začínajícího jara

Více informací o programu a vstupném najdete na skanzenrochus.cz a na [Facebooku](#) Park a skanzen Rochus Uh. Hradiště. Změna programu vyhrazena.

Envicentrum Vysoké Pole a MAS Ploština, z.s. Vás zvou na

Jarní jarmark

24. 3. 2024 od 14:00
Envicentrum Vysoké Pole

14:00 - 14:30 valašský kroužek ZŠ a MŠ Vysoké Pole
14:30 - 15:30 ukázka podkovářského řemesla
14:30 - 16:30 živá hudba - harmonika
16:00 vyhlášení výtvarné soutěže

PO CELOU DOBU DÍLNIČKY PRO DĚTI :
Zdobení vajíček - vyfouklé vajíčko s sebou / Marie Měřičková
Zdobení perníčků / Alena Janáčková
Pletení tatarů / místní chasníci
Rezbářská dílnička / manželé Hutěčkoví
Tvořivá dílnička / Petra Zvonková

DĚTSKÁ VÝTVARNÁ SOUTĚŽ :
Přines s sebou obrázek nebo výrobek s velikonoční tematikou a zapoj se s námi do soutěže.

SOUČÁSTÍ BUDE TAKÉ PRODEJ REGIONÁLNÍCH VÝROBCŮ :
DĚTSKÝ DOMOV SMOLINA, U NÁS KAFE, TRDELNÍK Z VIDČE,
VYPALMI, DŘEVOVÝROBA KOTULANOVI, SIMONA TLUŠŤÁKOVÁ

Více informací na tel: 731 738 970 - Pavlína Vaňková

BESKYDE, BESKYDE, KDO PO TOBĚ 50 LET IDE?

Výstava k 50.výročí založení
CHKO Beskydy

TREZOR PŘÍRODY HORNÍ LIDEČ

Vystava potrvá do 30.11.2024

Muzeum v přírodě Rochus

Uherské Hradiště PROGRAMOVÁ NABÍDKA 2024

20. 3. Den otevřených dveří a větrání peřin
23. 3. Od fašanku do Velikonoc
28. 3.,
30. 3. až 1. 4. Velikonoční prohlídky muzea
1. 5. Otevírání pastvin a stavění máje
1. a 2. 6. Víkend památkových domků
7. 6. Rochus pod hvězdami
30. 7. Letní filmová škola na Rochusu
7. 9. Aj, ty svatý Rochu, daj nám vína trochu
8. 9. Návraty k lidové tradici
21. 9. Slovácký festival chutí a vůní
12. 10. Pole, louky, sady, neumřeme hladu
30. 11 a 1. 12. Adventní čas je tady zas
14. 12. Radostná novina
26. 12. Štěpánské koledování ve stodole

Změna programu vyhrazena.

www.skanzenrochus.cz Park a skanzen Rochus Uh. Hradiště skanzenrochus

VÝSTAVA 30 LET JARMEKU

27. 11. 2023 – 31. 3. 2024
schodiště ke knihovně
(KD Klobučan)

Výstava je přístupná
v otevírací době knihovny

Valašské
Kloboučky

ZÁMEK LIPTÁL PLÁN AKCÍ PRO ROK 2024

AKCE NA ZÁMKU:

18. 4. **MEZINÁRODNÍ DEN PAMÁTEK**
(komentované prohlídky s průvodcem)
3. 5. **DĚTSKÉ STRAŠIDELNÉ PROHLÍDKY
„O ZTRACENÉ PRINCEZNE“**
(dětské večerní kostýmované prohlídky)
22. 6. **SVATOJÁNSKÝ ZÁMEK**
(kostýmované prohlídky s příběhem)
11. a 12. 10. **VEČERNÍ PROHLÍDKY ZÁMKU LIPTÁL**
*(opakování úspěšných kostýmovaných prohlídek
o rodině Stommů)*

BĚŽNÉ KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY ZÁMKU, S PRŮVODCEM:

- KAŽDOU PRVNÍ NEDĚLI V MĚSÍCI
- 5. KVĚTNA
- 2. ČERVNA
- 7. ČERVENCE
- 4. SRPNA
- 1. ZÁŘÍ
- 6. ŘÍJNA

Podrobnosti k jednotlivým akcím
budou zveřejňovány postupně.

Panenky aneb Jak plyne čas na Valašsku

Ojedinelá autorská sbírka valašských
panenek v galerii Klobučan v kulturním domě
ve Valašských Kloboukách.

Sběratelkou a tvůrkyní je Alena Dynková.

www.kdklobucan.cz

Osvětové kampaně LÍSKY v roce 2024

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte s námi důležitá témata – **PTÁCI, PŘÍRODNÍ ZAHRADA, STROMY, FAIRTRADE a REGIONÁLNÍ PRODUKTY**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>

Organizováním vzdělávacích a osvětových akcí se můžeme podílet na **šetrnějším a odpovědnějším přístupu k přírodě a životnímu prostředí**.

Každá kampaně vychází z významného dne či **klíčové akce**. Ke kampani je sestaven **kalendář akcí**, zahrnující aktivity a programy zapojených a spolupracujících organizací, vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické **materiály, metodické listy či pomůcky**. Ke zveřejnění a sdílení uvítáme náměty, příklady dobré praxe a materiály. Kampaně je prezentována v rozesílce Lísky, na webu a Facebooku.

Zapojit se můžete jako organizátoři nebo jako účastníci.

PTÁCI – ŽIJÍ TADY S NÁMI	PŘÍRODNÍ ZAHRADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY	STROMY a MY	POCTIVĚ VYROBĚNÉ, SPRAVEDLIVĚ ZAPLACENÉ	POCTIVĚ VYROBĚNÉ, PODPOŘA MÍSTNÍ UDRŽITELNÉ EKONOMIKY
1. – 30. DUBNA www.liska-evvo.cz	1. KVĚTNA – 15. ČERVENA www.liska-evvo.cz	15. ZÁŘÍ – 31. ŘÍJNA www.liska-evvo.cz	CELOROČNĚ www.liska-evvo.cz	CELOROČNĚ www.liska-evvo.cz
GARANT: Centrum ekologické výchovy Žabka při SVC Klubko Staré Město	GARANT: DDM Škola Uherské Hradiště SPOLUPRÁCE: Centrum Veronica Hostětín	GARANT: Park ROCHUS, Uherské Hradiště SPOLUPRÁCE: Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty	GARANT: LÍSKA, z.s.	GARANT: LÍSKA, z.s. SPOLUPRÁCE: IS pro rozvoj Moravských Kopanic VIS Bílé Karpaty, Veselí n. M., Centrum Veronica Hostětín, KOSENKA Val, Klobouky
KLÍČOVÉ AKCE: Mezinárodní den ptactva (1. 4.) Světový den vrbáčů (20. 3.) Mezinárodní dny ptáčího zpěvu (7. 5.) Mezinárodní den stěhovavých ptáků (13. 5.) Evropský festival ptactva (7. 10.)	KLÍČOVÉ AKCE: Měsíc školní zahrady (1.–31. 5.) Den fascinace rostlinami (18. 5.) Světový den včel (20. 5.) Vikend otevřených zahrad (8.–9. 6.)	KLÍČOVÁ AKCE: Den stromů (20. 10.)	KLÍČOVÉ AKCE: Světový den pro Fairtrade – Férová snídaně (11. 5.), Výstava na stromech (říjen)	KLÍČOVÉ AKCE: Měsíc biopotravin a ekologického zemědělství (září) Světový den jidla (16. 10.) Den původních odrůd jablek (21. 10.) dny otevřených dveří u výrobců a na farmách, exkurze, jarmarky, slavnosti, školní farmářské dny
KONTAKT NA GARANTA: cevzabka@klubkosm.cz	KONTAKT NA GARANTA: lenka.pavelcikova@ddmsikula.cz	KONTAKT NA GARANTA: michaela.odstrcilova@parkrochus.cz	KONTAKT NA GARANTA: infoevvo@seznam.cz	KONTAKT NA GARANTA: infoevvo@seznam.cz

JAK SE MŮŽETE ZAPOJIT:

1. Přípravou a realizací tematické akce

- soutěž, soutěžní výzva, výstava
- přednáška, beseda, promítání tematických filmů
- výukové programy a projektové dny pro školy
- semináře a workshopy
- exkurze a vycházky
- jarmark, slavnost, piknik, snídane

2. Účastí na některé akci či ve výzvě dané kampaně

3. Sdílením kampaně na vašem Facebooku, webu

- umístění banneru kampaně na váš web
- sdílení akcí na vašem FB, webu apod.
- sdílení zkušeností, příběhů, příkladů dobré praxe, poradenství či námětů na facebookové stránce dané kampaně

Co je potřeba pro zapojení udělat:

Odeslat přes GOOGLE formulář základní info o akci

<https://forms.gle/hVpHTw3P6oKFiAuHA>

Doporučené termíny odeslání formuláře:

Ptáci do 15. března
Přírodní zahrada do 15. dubna
Stromy a my do 5. září
Pokud budete pořádat **Férovou snídaně**, registrujte se na www.ferovasnidane.cz

Pozvánky, plakáty (v pdf i jpg) zaslěte na kontaktní e-mail. Nezapomeňte přidat název kampaně, příp. logo Lísky – kvůli společné propagaci, identitě a vyjádření pospolitosti.

KONTAKT:

LÍSKA, z.s. • www.liska-evvo.cz
infoevvo@seznam.cz • tel.: 605 806 840

LÍSKA Zlínský kraj

SPOLEK PRO OBNOVU ZÁMEČKÉHO PARKU V BRANKÁCH VYHLAŠUJE VÝTVARNOU SOUTĚŽ PRO DĚTI

TÉMA:
ZJIŠTI A NAKRESLI PTÁČKA, KTERÉHO ORNITOLOGOVĚ ZVOLILI "PTÁKEM ROKU 2024"

KATEGORIE:
MŠ, ZŠ - 1. stupeň, ZŠ - 2. stupeň

Doporučený formát A3, A4
Výtvarná technika libovolná

Své práce odevzdejte v: ZŠ a MŠ Branky, ZŠ a MŠ Choryně,
ZŠ a MŠ Police

nebo zaslěte na adresu: Spolek pro obnovu zámečského parku,
Branky 295, 736 45

NEJPOZDĚJI
DO 22.3.

Zlínský kraj

Připojte se mezi organizátory, podpořte tak společnou akci pěstitele kávy, kakaa nebo banánů po celém světě!

Letos piknikujeme v sobotu 11. května 2024.

Férová snídaně je celorepubliková událost, na které dobrovolníci pořádají komunitní piknik. Loni se díky nim na 159 místech republiky sešlo přes 6600 lidí. Díky tomu a mediálním výstupům se o našem zájmu o životy pěstitelů dozví další lidé v Česku.

www.ferovasnidane.cz

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 6/2024

strana 13

Pozvánky na vzdělávací akce najdete v rozesílce a na webu Lísky.

Vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Pro školy a školská zařízení i neziskové organizace připravujeme vzdělávací programy.

TÉMATA VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ:

- Rozšiřující studium pro školní koordinátory EVVO.
- EVVO v kostce.
- Učíme se venku.
- Učíme se s POLY (polytechnické vzdělávání) – MŠ, ŠD, SVČ.
- Formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti (polytechnické vzdělávání).
- Badatelsky orientovaná výuka – ZŠ.
- Projektová a tematická výuka v EVVO – ZŠ, SŠ.
- Školní přírodní zahrada – plánování a budování, praktická péče o zahradu s dětmi, využití ve výuce, vč. proškolení týmu k využití nové zahrady či prvků.
- Ekologizace provozu školy v praxi.
- Výtvarné, rukodělné a řemeslné činnosti.
- Osobnostně sociální rozvoj pedagogů.
- Lektorské dovednosti.
- Tematická exkurze za příklady dobré praxe (přírodní zahrada, farma, polytechnika apod.).

Pro neziskové organizace nabízíme workshopy a konzultace:

- strategické plánování
- práce s veřejností, s médii, prezentační dovednosti, marketing
- facilitace malých skupin a plánování
- lektorské dovednosti
- tematické exkurze za příklady dobré praxe

Akci zajistíme i na míru pro skupiny pedagogů z jedné či více škol, např. v rámci projektu MAP, OP JAK. Pro účastníky vzdělávání nabízíme i metodiky, pomůcky a další materiály.

INFORMACE A PŘIHLÁŠKY: infoevvo@seznam.cz

V LÍSCĚ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

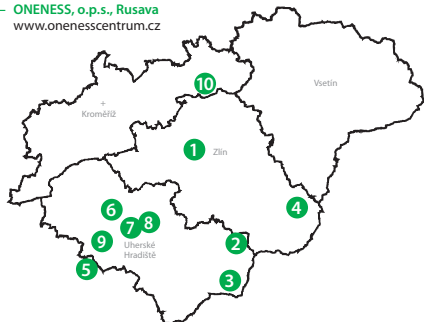
Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- přírodní zahrada** – plánování, podíl na zpracování projektové dokumentace, vč. architektonických návrhů, výběr prvků, didaktické využití pro aktivity s dětmi, proškolení pedagogů apod.,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz

Členské organizace LÍSKY, z.s.

- DDM Astra Zlín, p.o.
www.ddmastra.cz
- ZO ČSOP Veronica – Centrum Veronica Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopic, o.p.s.
www.lskopance.cz
- ZO ČSOP KOSENKA Valašské Kloubouky
www.kosenka.cz
- VIS Bílé Karpaty, o.p.s., Veselí nad Moravou
www.bilekarpaty.cz/vis
- SVC Klubko Staré Město, p.o., Žabka – centrum ekologické výchovy
www.klubkosm.cz
- Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště
www.parkrochus.cz
- DDM Škola Uherské Hradiště, p.o., Přírodovědné centrum Trnka
www.ddmsikula.cz
- DDM Pastelka Uherský Ostroh, p.o.
www.ddmpastelka.cz
- ONENESS, o.p.s., Rusava
www.onenesscentrum.cz

Partneři a spolupráce

- ALCEDO – středisko volného času a plavecká škola Vsetín
www.alcedovsetin.cz
- ARPOK, o.p.s., Olomouc
www.arpok.cz
- Ekocentrum Na Pasece Veliková
www.napasece.net
- Masarykova veřejná knihovna Vsetín
www.mvk.cz
- Městské lesy Vsetín, s.r.o.
www.lesyvsetin.cz
- Místní akční skupina Hornolidečska
www.hornolidec.cz/mas-hornolidecska-z-s/ds-1007
- Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín
www.muzeumvalassko.cz
- Nadace Proměny Karla Komárka
www.nadace-promeny.cz
- NaZemí, Brno
www.nazemi.cz
- PAVUČINA
www.pavucina-sev.cz
- Středisko volného času Rožnov p.R., o.p.o.
www.svcroznov.cz
- Střední škola KOSTKA, s.r.o., Vsetín
www.kostka-skola.cz
- Učíme se venku
www.ucimesevenku.cz
- Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
www.utb.cz
- Včelari Vsetín
Základní škola Vsetín, Ohrada 1876
www.zsohrada.cz
- Základní škola Vsetín, Rokytnice 436
www.zsrokytnice.cz
- Základní škola Vsetín, Sychrov 97
www.zssyehrov.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

■ **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí. **Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna**

■ Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **programu MRKEV** (základní a střední školy) a **programu Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na: www.pavucina-sev.cz, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace, alcedo@alcedovsetin.cz

I/6 Výukové programy, projektové dny pro školy a školská zařízení

DENNÍ A POBYTOVÉ VÝUKOVÉ PROGRAMY, PROJEKTOVÉ DNY A EXKURZE PRO ŠKOLY PŘIPRAVUJÍ:

- **ALCEDO – středisko volného času Vsetín**
www.alcedovsetin.cz
- **Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město,**
www.cevzabka.xf.cz/vp.html
- **Centrum Veronica Hostětín,**
www.hostetin.veronica.cz/skoly
- **Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín**
www.ddmastra.cz/vyukove-programy
- **Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole,**
www.prokrajinu.eu
- **Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín,**
www.muzeumvalasko.cz
Hvězdárna Vsetín
www.hvezdarna-vsetin.cz
- **Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště,**
www.parkrochus.cz
www.skanzenrochus.cz
- **Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šikula Uherské Hradiště,**
www.ddmsikula.cz
- **TINCTA-HERBAE ATELIÉR PŘÍRODNÍHO BARVÍŘSTVÍ**
tincta-herbae@centrum.cz
- **Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou,**
www.bilekarpaty.cz/vis

VÝUKOVÉ PROGRAMY A PROJEKTOVÉ DNY LÍSKY

Programy je možné zařadit do projektů škol v programu OP JAK.

PROJEKTOVÉ DNY S LÍSKOU PRO MŠ, ZŠ, ŠD A SVČ

Tematický projektový den ve škole i mimo ni na podporu inovativního vzdělávání dětí/žáků a projektové výuky, které vede k rozvoji osobních a sociálních kompetencí dětí a žáků.

- Témata:**
- přírodovědné vzdělávání,
 - EVVO a vzdělávání k udržitelnému rozvoji,
 - rozvoj podnikavosti a kreativity.

Více na: <https://www.liska-evvo.cz/doc/projektove-dny>

Součástí programu je i dodání agendy dle individuální dohody mezi školou a Lískou. Cenu stanovíme po upřesnění programu (rozsah, počet dětí, vzdálenost).

Z farmy na náš stůl, aneb zdravě hrajě o původu a zpracování potravin

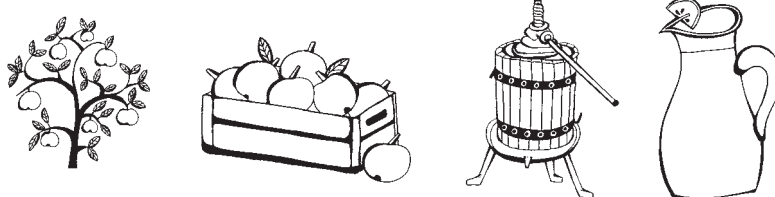
Ve dvouhodinovém programu se děti prostřednictvím velké deskové hry seznámí s důležitými pravidly při přípravě a skladování potravin a připraví si zdravou svačinku.

Místo konání: třída s přístupem k vodě (mytí rukou, nádoby)

Doporučeno: I. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 1 třída

Rozsah: 2 hodiny / po dohodě se školou lze připravit i jako projektový den v rozsahu 4 × 45 minut

Školní farmářský den

Hlavními tématy celodenního projektového dne je původ jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa, zdravý životní styl, regionální produkty, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost.

Dopolední část je zaměřena na práci dětí a vrstevnické učení, odpolední část jako prezentace výstupů práce dětí rodičům a veřejnosti. Do obou částí programu jsou vloženy ukázky práce výrobců a řemeslníků.

Místo konání: venkovní areál školy, příp. obce

Doporučeno: ZŠ, příp. MŠ

Škola získá metodiku s příklady dobré praxe, metodickou podporu během přípravy i realizace. Domluvíme účast regionálních výrobců, zajistíme aktivity do programu i propagaci.

Plánované školní farmářské dny:

7. 5. 2024, ZŠ Slavičín - Vlára

13. 6. 2024, ZŠ Horní Lideč

Školní farmářský den

JEDINEČNÝ PROJEKTOVÝ TEMATICKÝ DEN PRO CELOU ŠKOLU

www.liska-evvo.cz/doc/skolni-farmarsky-den-6

PŘIHLAŠOVÁNÍ: infoevvo@seznam.cz

Simulace farmářského trhu, vrstevnické učení, ukázky práce a workshopy výrobců, řemeslníků a farmářů.

LÍSKA

Zlínský

kraj

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 6/2024

strana 15

PODPORA INOVATIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ A PROJEKTOVÉ VÝUKY,
ROZVOJ PŘÍRODOVĚDNÉ, MATEMATICKÉ A ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI.

VÝUKOVÉ PROGRAMY A PROJEKTOVÉ DNY LÍSKY PRO MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLY

témata:

PŘÍRODA, ZAHRADA,
VODA, ŘEMESLA,
TRADICE A ZVYKY,
PŘÍBĚHY JÍDLA

PŘIHLAŠOVÁNÍ: infoevvo@seznam.cz

Zlínský kraj

Ministerstvo životního prostředí

Učíme se venku s Lískou

Přiblížíme dětem svět přírody prostřednictvím rozmanitých činností, zkoumání, tvoření a prožitku.

Témata – v návaznosti na roční období:

živá zahrada – ptáci, bezobratlí, hmyz,
jarní rostliny, cyklus života,
voda, stromy,
čísla a písmena venku (rozvoj
matematické a čtenářské gramotnosti)
apod.

Místo konání: zahrada školy, přírodní prostředí v okolí školy

Doporučeno: od 5 let

Počet účastníků: 1–2 třídy

Rozsah: 4 × 45 minut

VODA – život v každé kapce

Zvýšení znalostí a dovedností v oblasti hospodaření s vodou, příčiny a dopady ohrožení vody, spotřebitelské chování a zodpovědné hospodaření s vodou.

Pedagog získá metodiku a pracovní listy pro práci s žáky před a po výukovém programu (VP), v souladu s projektovou výukou.

6. ročník: Voda na Zemi, koloběh vody v přírodě, příčiny a důsledky znečištění vody

7. ročník: Voda v krajině

8. ročník: Spotřeba vody

Místo konání: třída

Doporučeno: II. stupeň ZŠ a víceletých gymnázií

Počet účastníků: třída

Rozsah: min. 1 hodina + domácí práce žáků před VP, 1 hodina VP s lektorem, práce žáků po VP

Učíme se venku s POLY

Přiblížíme dětem řemesla, tradice a zvyky regionu prostřednictvím činností, tvoření a prožitku.

Témata:

praktické ukázky řemesel (např. práce se dřevem, pilkou, proutím, slámou, ovčí vlnou, barvení),
zvyky,
hry a hračky našich předků,
poklady z půdy,
cesta jídla na náš stůl apod.

Místo konání: zahrada, venkovní či vnitřní areál školy

Doporučeno: od 4 let

Počet účastníků: 1–2 třídy

Rozsah: 4 × 45 minut

Učíme se venku s Lískou v Arboretu Semetín

Přiblížíme dětem jedinečné místo prostřednictvím rozmanitých činností a prožitku.

Témata: příroda arboreta, hmyz, včely, rostliny, stromy, voda

Místo konání: Arboretum Semetín, Vsetín

Období: květen–červen, září–říjen

Doporučeno: MŠ 5–7 let, I. st. ZŠ

Počet účastníků: 1 třída

Rozsah: 4 × 45 minut

Možno připravit i jako výukový program (90 minut).

Projekt je spolufinancován Zlínským krajem. Ve spolupráci s Městskými lesy Vsetín, s.r.o. a vsetínskými včelaři.

Počet výukových dnů je omezen s ohledem na udržitelnost místa a jeho obyvatel!

VÝUKOVÉ PROGRAMY A PROJEKTOVÉ DNY pro MŠ a I. st. ZŠ

UČÍME SE VENKU V ARBORETU SEMETÍN S LÍSKOU

témata:

PŘÍRODA ARBORETA,
STROMY, HMYZ,
VČELY, VODA

ARBORETUM Semetín
Venkovní učebna, včelín, vodní prvky, bosý chodník,
květen–červen, září–říjen

KONTAKT: infoevvo@seznam.cz

Zlínský kraj

LÍSKA, z.s. • www.liska-evvo.cz • infoevvo@seznam.cz • 605 806 840

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 6/2024

strana 16

Březen

Břežnové slunce má krátké ruce.

V březnu už je ve vzduchu cítit jaro. Na stromech raší první pupeny. A právě podle stromu se tento měsíc jmenuje. Tím stromem je bříza. Na větvích bříz touto dobou již rostou malé lístečky.

V březnu můžeme:

- ✓ oslavit první jarní den a další významné dny a svátky
- ✓ pozorovat vývoj žab v rybníce
- ✓ poslouchat žabí koncerty a pokusit se rozlišit jednotlivé druhy žab podle zvuků
- ✓ vysázet semínka pro předpěstování zeleniny a květin
- ✓ připravit na zahradě záhon pro pěstování zeleniny
- ✓ dát do sklenice vrbový proutek a sledovat, co se bude dít
- ✓ zapojit se do mapování zelených ostrovů a vytvořit mapu divočiny
- ✓ vytvořit si Deník vlastního stromu nebo keře – první zápisek může být o probouzení pupenů
- ✓ zmapovat vodu v krajině kolem bydliště žáků s pomocí metodiky z webu Učíme se venku
- ✓ zapojit se do výzvy Uklidme Česko.

Zdroj: Diář Lísky 2023/2024

Venku se můžeme učit systematicky po celý rok

S metodickými postupy a materiály, které prověřily tisíce škol z celého světa. Vyberte si, co nejvíce prospěje vaší škole či třídě <https://ucimesevenku.cz/dlouhodobe-venku/>

JARNÍ DETEKTIVOVÉ aneb jak dobře „vidíte“ jaro?

Jaké známky jara děti kolem sebe objeví?

1. Vyrazte ven s dětmi a nechte je hledat důkazy, že se blíží jaro (každý sám či malé skupiny).
2. Sdílejte, co kdo našel. Pověďte, ukazujte si. Můžete sepsat či vyrotit.
3. Pospojďte na jiné místo (stačí kousek) a děti znovu hledají známky jara. Teď už víc ví na co se dívat.
4. Sdílejte, co jste objevili zde a hlavně porovnejte, zda se posunula vaše schopnost „vidět“ jaro.

Víc inspirace pro jarní aktivity na webu či v online kurzu JARO VENKU <https://ucimesevenku.cz/kurz-jaro-venku/>

Jaro, zdá se, intenzivně startuje. Všude to kvete. Ale víte, PROČ KVETOU TAK BRZY?

Vyrazme s dětmi ven a odhalme souvislosti, které možná nevíme ani my. Proč je většina brzy kvetoucích rostlin jedovatých? Proč vlastně kvetou tak brzy na jaře? Proč nepočkají jako ostatní na teplejší dny? Kde berou energii pro svůj, tak rychlý růst? Co dělají sněženky v létě?

Více v článku:

<https://ucimesevenku.cz/proc-kvetou-tak-brzy-na-jare/>

Víc inspirace najdete ve **webináři JARO VENKU 5. 3. od 19:30**, přihlašování na <https://ucimesevenku.cz/seminare/>

Ještě víc nápadů a rad ven ve **videokurzu JARO VENKU** <https://ucimesevenku.cz/kurz-jaro-venku/>

Arboretum Semetín

Nabízí krásné jedinečné zázemí pro výuku venku dostupné městskou hromadnou dopravou.

Najdete zde venkovní učebnu, výukový včelín, vodní prvek a NOVĚ bosý chodník v délce 300 metrů.

Arboretum můžete navštívit s vlastním programem, nebo si objednat projektový den či výukový program Lísky, jehož součástí je i návštěva VČELÍNA.

Informace: infoevvo@seznam.cz

Arboretum Semetín je otevřeno od 1. května do 15. října, 8–18 hodin. Vstupné uhradíte u vstupní brány. www.arboretumsemetin.cz

Učím o klimatu

<https://ucimoklimatu.cz/>

Klimatická změna je neúprosný fakt, který zásadně ovlivňuje budoucnost dnešních mladých lidí. Vzdělávání jim pomůže situaci nejen pochopit, ale také ukáže, jak se zapojit do jejího řešení. Aby byl náš svět udržitelnější a zdravější.

Na webové stránce Učím o klimatu i s ní spojené facebookové stránce a uzavřené facebookové skupině pro učitele je opravdu už dost bohatá sada lekcí, metodik a dalších inspirací a materiálů do výuky o tomto aktuálním tématu. Ať už jste mezi učiteli, kteří s tímto tématem teprve začínají, nebo se teprve chystají s ním začít pracovat a hledají způsoby jak na to, nebo mezi těmi, kteří s ním již mají bohatší zkušenost, najdete tu opravdu dost materiálů k využití na základních i středních školách.

Když se přihlásíte na facebookovou stránku Učím o klimatu <https://www.facebook.com/ucimoklimatu>, neprijdete o žádnou z aktuálních lekcí, videí ani pozvánek na semináře, online kurzy či konference.

Pokud chcete o výuce o změně klimatu diskutovat s kolegy i odborníky v bezpečném prostředí, získávat ke zveřejněným materiálům další odkazy a zdroje navíc nebo získávat od ostatních zpětnou vazbu na své lekce a materiály pro studenty, můžete se přihlásit do této uzavřené facebookové skupiny pro učitele <https://www.facebook.com/groups/ucimoklimatu/>.

Za stránkou i skupinou stojí šest různých organizací, které se dlouhodobě věnují tématům ochrany přírody, ekologie nebo změně klimatu. Na uvedených místech tak najdete ozdrojované, relevantní a faktické informace k tématu i lekce a metodiky vystavěné na osvědčených pedagogických metodách a přístupech (E-U-R, badatelská výuka, Filozofie pro děti (P4C), apod.). Najdete zde i materiály využitelné napříč širokou škálou předmětů a vzdělávacích oblastí - od přírodních věd, zeměpis, až po dějepis nebo český jazyk.

BADATELÉ

Děti objevují a žasnou. Pojdte bádát s námi! <https://badatele.cz/>

II/2 Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky

■ Jak učit POLY

Podpora rozmanitých forem a metod výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti v MŠ (polytechnické vzdělávání, EVVO).

Průvodkyní programu je skřítková holčička POLY, která vás provede tématy **voda, země, vzduch, slunce a zahrada**. Připraven je akreditovaný vzdělávací program pro pedagogy, projektový den pro MŠ či ŠD, metodické a pracovní listy s náměty a návody na praktické aktivity, 5 sad pomůcek, které dokážeme vytvořit a sestavit dle potřeb školy.

Informace a objednávky: infoevvo@seznam.cz, 605 806 840
www.liska-evvo.cz/doc/jak-ucit-poly-6

Nabídka interaktivních výstav ze Střediska volného času Klubko Staré Město

www.cevzabka.xf.cz/interaktivni_vystavy.html

Pestrost ptačího světa – www.cevzabka.xf.cz/ptaci_svet.html

Bez vody není život – www.cevzabka.xf.cz/voda.html

Příroda a ekologie ve městě – www.cevzabka.xf.cz/priroda_mesto.html

Život s hmyzem – www.cevzabka.xf.cz/hmyz.html

Krajina v proměnách – www.cevzabka.xf.cz/krajina.html

Publikace DDM Šikula Uherské Hradiště, zdarma ke stažení na <http://ddmsikula.cz/index.php/1936-2/>

■ Metodiky a výukové materiály REZEKVIČKU ke stažení ZDARMA. <https://www.rezekvitek.cz/e-shop?ids=1&krit=raz1-24-2¶mfiltr=-zda->

■ Metodické i projektové materiály z dílny LIPKY Brno ke stažení zdarma. <https://www.lipka.cz/materialy-zdarma?idm=373>

■ Příroda do kapsy – informační materiály pro poznávání přírody. www.prirodadokapsy.cz

■ Atelier V lese – výukové aktivity a hry pro děti. <https://www.facebook.com/ateliervlesedetem>

■ Smysluplné tvoření, které děti naučí přírodu milovat. Tvořte, sázejte a buďte s dětmi. www.venkohratky.cz

■ Programy o změně klimatu <https://drive.google.com/drive/folders/11gAQBsRmuspRdvss2bVFM3kWmUyjmlRA>

■ MŮJ PRVNÍ ZÁPISNÍK – inspirace na aktivity s dětmi, www.muji1zapisnik.cz/
www.facebook.com/muj1zapisnik/

■ MŮJ DRUHÝ ZÁPISNÍK, Amélie Janíková <http://www.muji1zapisnik.cz/>

■ Nejvyšší čas vyrazit ven <https://www.lesveskole.cz/hravy-herbar/>

■ Metodiky RRRR

Metodiky Respekt, Rozmanitost, Rovnost, Resilience (RRRR), byly navrženy pro učitele základních a středních škol s cílem rozvíjet socio-emoční dovednosti žáků a jejich pozitivní vztahy.

Metodiky přináší pedagogům chybějící oporu v tématech, která jsou ve škole relativně nová. Obsahují sadu 8 přehledných a praktických příruček, které jsou rozděleny podle ročníků. Každá oblast obsahuje aktivity, které vycházejí ze zážitkové pedagogiky. Učení probíhá prostřednictvím hraní rolí, diskuzí nad modelovými situacemi nebo práce s daty. Učitel má k dispozici nejen teoretická východiska, vzdělávací cíle a popis postupu, ale i zajímavé tipy a doporučení pro rozšiřující aktivity či přesah mimo školu. Součástí jsou i pracovní listy pro žáky a otázky pro reflexi aktivit.

<https://www.societyforall.cz/metodiky-rrrr>

■ Přivítejte jaro s časopisem Ahoj divočino https://www.ahojdivocino.cz/jarni_kvety

■ Nejvyšší čas vyrazit ven – Hravý herbář <https://www.lesveskole.cz/hravy-herbar/>

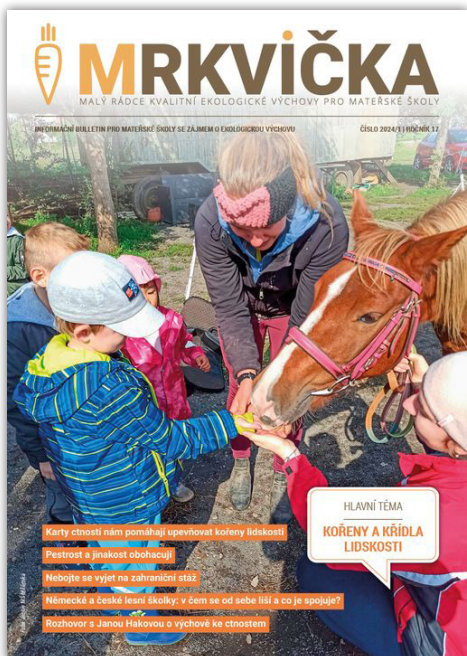
Metody práce s nadanými žáky

Efektivní	Neefektivní
heuristické metody	rutinní nácvik, opakování
hledání a objevování	množství jednotlivých úloh
rozvoj kritického myšlení	memorování
individuální práce	formální úlohy „bez pozadí“
skupinová práce	málo tvořivé úlohy
dialogy, diskuse, prezentace vlastního názoru	úlohy bez emocionálního náboje

Bulletin Mrkvička 1/2024

Jak nechat vyrůst děti, které budou mít jistotu pevných kořenů, jimiž jsou na světě ukotvené, a zároveň lehkost křídel, aby se mohly rozletět do světa, jaký neznáme ani my, kdo je do něj provázíme... Pojďte s prvním číslem letošního ročníku Mrkvičky hledat kořeny a křídla lidskosti... Výchova ke ctnostem je koncept jednoduchý a slibuje účinek. Vypráví o něm v původním rozhovoru jeho autorka Jana Haková i ti, kdo ho ve vzdělávací praxi používají. Mimochodem, víte, jak se u člověka pozná zapnutý komplikátor? Lidskost se dá kultivovat tváří v tvář jiné zkušenosti: v kontaktu s lidmi z jiných zemí a kultur, s pestrostí a hendikepy, s živou přírodou. Finský pedagogický přístup Kids Skills, o kterém píše Magdaléna Kapuciánová, podporuje rozvoj dítěte prostřednictvím jeho vlastních silných stránek. Pavlu Benešovou zaujala důvěra a přenášení odpovědnosti přímo na děti ve školách v Dánsku – děti jsou poučeny, a samy pak odhadují, co zvládnou. Výsledek? Učitelé prý nemají strach z úrazů... A vztah k životnímu prostředí? Podobně jako u nás – škola od školy se různí v pojetí, ale všude si uvědomují důležitost environmentálního vzdělávání od útlého věku.

Časopis Bedrník 1/2024

Může neformální vzdělávání do školy? V novém Bedrníku jsme trochu zapátrali... Ředitelka ZŠ Vyžlovka Jana Pelikánová ve třídě vtahuje děti do tématu pomocí dramatizace, pak s nimi vyrazí bádát do lesa. Vychovatelka v družině ZŠ Želešice Iveta Schimmerová při tandemové spolupráci s Rezekvítkem dětem umožňuje na živo v týmu zkoumat biotopy v obci. Eva Šrailová v lesní družině a kroužcích ve Velkých Popovicích vysazuje staré odrůdy stromů tak, že si děti vyzkouší celý proces od plánů výsadby přes jednání s vlastníky pozemků až po hloubení jam a následnou péči o stromky. Jiří Hrdonka v roli průvodce otevírá v lesní družině ZŠ Světlice prostor pro volnou hru. Sdružení Sraz na Toulcově dvoře uvedlo pro týmy dětí z celé republiky Farmářský pětiboj. V Tehově se děti učí přímo na farmě vnímat potřeby zvířat a vlastní odpovědnost. Muzeum Říčany nabízí zážitky zprostředkované odborníky i jedinečnými sbírkovými předměty. A vůbec... střediska ekologické výchovy po celém Česku poskytují obrovskou škálu programů a dalších příležitostí k neformálnímu vzdělávání, které navazuje na to školní. Ve středisku Sever Horní Maršov připravili projekt, jenž nabízí žákům motivační příběh a aktivity už ve škole, pokračuje během pobytového programu a dozívá poté znovu ve škole. Sever stojí i za komplexním projektem Mladí pro klima, během něž se žáci stávají aktivními tvůrčí změn v obci, kde žijí.

Čtvrtletník Školní zahrada

„Zahrada jako příležitost pro spolupráci a podnikavost“ – takové téma prostupuje letošním prvním číslem čtvrtletníku Školní zahrada. Zahrada se skvěle hodí na budování klíčových kompetencí k podnikavosti a pracovních (tak se okruh pracovních kompetencí jmenuje v připravovaném RVP). V zahradě můžete budovat mobiliář, ptačí budky i celé stavby, můžete pracovat s vodou, stavět tůně i potoky, čerpat vodu, pracovat s energií a elektřinou, se dřevem kovem, kamením, hlinou, betonem, slámou, s rostlinami, plody. Můžete dělat drobné a krátkodobé projekty nebo i velké participační akce, které mění veřejný prostor...

Tiskoviny můžete získat prostřednictvím programu Mrkvička a Mrkev:
<https://www.e-bedrnik.cz>

Naším cílem je dostat děti VEN. Podpoříme vás na cestě ven. Spojujeme učitele, rodiče i odborníky. Chceme, aby se každé dítě v ČR rozvíjelo zdravě díky tomu, že si hraje a že se učí v podnětném prostředí venku.

Výuka venku, v přímém kontaktu s přírodou a se světem, přináší dětem mnoho výhod, což jednoznačně potvrzuje praktická zkušenost ze škol i odborný výzkum. Učení venku je názornější, zlepšují se vzdělávací výsledky, roste motivace dětí k učení, posiluje se jejich zdraví.

Na webu www.ucimesevenku.cz poznejte 7 dobrých důvodů:

PROČ se učit s dětmi venku.

Inspirujte se, CO a JAK učit venku v různých předmětech.

Seznamte se s učiteli a řediteli, kteří venku učí.

Zjistěte, jaké pomůcky není třeba kupovat.

Vyzkoušejte osvědčené aktivity pro učení venku.

Přijďte na seminář.

Staňte se součástí i uzavřené skupiny **UČÍME se VENKU na facebooku!**

Sdílejte na webu či na facebooku také vaše příběhy a zkušenosti.

Doporučte tyto stránky přátelům a kolegům.

<https://ucimesevenku.cz/co-se-ucit-venku/>

METODIKY UČÍME se VENKU

Ušetřete si čas v hledání inspirace ven.

S metodikami Učíme se venku získáte hotové lekce, které můžete venku snadno využít.

Nově i jako elektronické publikace v PDF.

<https://ucimesevenku.cz/publikace/>

Ušetřete si čas v hledání inspirace ven.

S metodikami Učíme se venku získáte hotové lekce, které můžete venku snadno využít.

Nově i jako elektronické publikace v PDF.

<https://ucimesevenku.cz/e-sady-ven/>

Vylítejte se s dětmi venku

Inspirace pro družiny venku na

<https://ucimesevenku.cz/druziny/>

Jděte VEN

Inspirativní náměty pro pobyt venku:

www.jdeteven.cz

V LÍSCĚ jsme pro pedagogy vydali metodiku **Učíme se v zahradě s Ěpkou a Větvičkou** – náměty na celoroční činnost s dětmi ve věku 4–8 let nejen v zahradě. Autory jsou Lenka a Petr Pavelčíkovi.

www.liska-evvo.cz/doc/liska-vydala-v-edici-orisek-novou-publikaci

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2021.

7 DŮVODŮ, PROČ UČIT VENKU

1. Děti učení venku baví

Učení venku je názorné, třírozměrné a pestré. Přináší mnoho nových podnětů nejen pro naše smysly, ale i pro naše myšlení.

2. Zvyšuje zájem o učení

Spojení se skutečným světem přináší pocit smysluplnosti učení. Roste pocit uspokojení z vlastního učení. Snižuje se počet absencí.

3. Zlepšuje vzdělávací výsledky

Co se naučíme skrze zážitky venku, se v mozku ukládá hlouběji a snadněji se vybavuje. Kontakt s přírodou zlepšuje pozornost a soustředění.

4. Podporuje zdraví dětí

Pobyt a pohyb venku snižuje nadváhu a obezitu, zlepšuje fungování imunitního systému a snižuje počet nemocí.

5. Děti i učitelé jsou spokojenější

Kontakt s přírodou významně přispívá k duševnímu zdraví a pohodě. Snižuje stres, úzkost a deprese.

6. Posiluje vztahy mezi dětmi i s učiteli

Venku děti rozvíjí nejen své znalosti, ale současně i emoční a sociální inteligenci. Snižují se důvody ke vzniku agresivity a násilí.

7. Učit venku je přirozené

Děti se učily venku více než 99% lidské historie. Jsou na to připravené.

Projekt Písmena a čísla VENKU s Lískou

Vytvořili jsme a pilotně ověřili 4 nové tematické programy pro cílové skupiny projektu:

- Místo, kde žijeme,
- Životní podmínky,
- Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody,
- Současnost a minulost v našem životě.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2023.

Projekt Učíme se venku s LÍSKOU II, aneb jaro, léto, podzim, zima, v přírodě je vždycky prima

Vytvořili a ověřili jsme 21 nových aktivit pro I. stupeň ZŠ, připravili 8 projektových dnů, vydali motivační tematickou podložku s klipem, zajistili vzdělávání a přípravu lektorů.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2022.

II/4 Projekty pro školy, soutěže

- Badatelsky orientované vyučování, <http://badatele.cz/cz>
- Fairtradová škola, https://www.fairtradeskoly.cz/ft_skoly
- Globální rozvojové vzdělávání, www.globalnirozvojovavzdelavani.cz
- GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program, <https://globe-czech.cz/cz>
- Jeden svět na školách (mediální vzdělávání), www.jsns.cz
- Mezinárodní program Ekoškola, <https://ekoskola.cz/cz>
- Odpovědná škola, www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola
- Skutečně zdravá škola, www.skutecnezdravaskola.cz
- Světová škola, www.svetovaskola.cz
- Škola pro udržitelný život, www.skolaprozivot.cz
- Učíme se venku, www.ucimesevenku.cz
- Žákovské parlamenty, www.skolaprodemokracii.cz

Škola pro udržitelný život

Škola, která aktivně mění své okolí, pomáhá žákům vytvářet si vztah k místu, dává žákům slovo, připravuje je na skutečný život, je otevřená komunitě a mění svět k lepšímu.

Žáci těchto škol spolu s dalšími partnery z obce přemýšlí o tom, co mohou udělat pro rozvoj své obce nebo okolí školy. Spolu pak postupně realizují navržené změny a tím mění k lepšímu místo, kde žijí a učí se (naplňují **místní Agendu 21**).

Vše se děje s ohledem na udržitelný rozvoj místa i světa a je tak praktickým příkladem naplňování **Cílů udržitelného rozvoje 2015–2030** (Sustainable Development Goals – SDGs) a **Strategického rámce České republiky 2030** na místní úrovni.

Více informací na www.skolaprozivot.cz

Ve Zlínském kraji se můžete obracet na Lísku, infoevvo@seznam.cz

Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí. www.mzp.cz www.sfpz.cz

Přehled soutěží najdete na www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas

- Klimatická soutěž CO2 liga. Celoroční program o ochraně klimatu pro 2. stupeň ZŠ/SS. www.CO2liga.cz
- Poznej a Chraň! Přihlášku zašlete na adresu soutez@eko4listek.cz Propozice na str. 9.

II/5 Tipy na výlety, exkurze, výstavy

- Arboretum Semetín, Vsetín, www.arboretumsemetin.cz
- Archeoskanzen Modrá, www.archeoskanzen.cz
- Informační centrum Velké Karlovice, www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum
- Muzeum Františka Skopalíka, Hulín, Záhlinice
- Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě
- Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně, www.muzeum-zlin.cz
- Muzeum Kroměřížska, www.muzeum-km.cz
- Muzeum regionu Valašsko, www.muzeumvalassko.cz
- Muzeum v přírodě Rochus, www.skanzenrochus.cz
- Muzeum v přírodě Rymice, www.muzeum-km.cz/muzeum-v-priode-rymice
- Muzeum zemědělské techniky našich dědů, Pravčice, www.muzeum-zemedelstvi-pravcice.cz
- Naučná stezka Boří, Divoky, Kroměřížsko <http://www.csopdivoky.cz/aktivity/naucna-stezka-bori/>
- Trezor přírody v Horní Lidči, www.trezorprirody.cz
- Valašské muzeum Rožnov p. R., Valašský rok, www.vmp.cz
- Zvonice Soláň, <https://www.zvonice.eu/>
- 14I15 Baťův institut Zlín, www.14-15.cz

CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Kdo ušil naše tričko? Kdo vypěstoval kávu, kterou pijeme? Kdo nakupuje české zbraně? Kdo prodává v obchodu dole na rohu? Kam mizí naše odpady? Kdy vás naposledy požádal na ulici někdo o peníze? Proč se potýkáme s čím dál tím většími suchy a hrozivějšími povodněmi? Pokud si na tyto otázky odpovíme, zjistíme, že náš svět je propojený víc, než si myslíme.

Více než kdy dřív tak platí citát Johna Donneho, který již v roce 1624 pronesl, že "Žádný člověk není ostrov sám pro sebe". Z toho pro nás vyplývají nejen nové příležitosti, ale i výzvy.

Proto se téměř všechny státy světa, zástupci občanské společnosti, podnikatelské sféry, akademické obce i občané ze všech kontinentů rozhodli najít cestu jak těmto výzvám, jež souvisejí s rozvojem našeho světa, společně čelit.

Výsledkem této snahy jsou Cíle udržitelného rozvoje. Jedná se o dokument schválený členskými státy OSN.

Jednotlivé cíle naznačují oblasti a ukazují směry, kterými bychom se měli v následujících 15 letech vydat, pokud chceme přispět k rozvoji, který nebude probíhat na úkor společnosti ani přírody. Takovému rozvoji, který naplní potřeby současné generace bez toho, aniž by ohrozil životní podmínky generací dalších. Dokument obsahuje 17 cílů, kterých by mělo být dosaženo do roku 2030.

Konkrétní seznam všech cílů je a jejich podrobný popis naleznete v levém sloupci pod čísly jednotlivých cílů a na webových stránkách Informačního centra OSN. Pod každým cílem naleznete kromě nejdůležitějších informací a zajímavostí také tematický Metodický balíček www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/, který je určen především pedagogům pro práci s tématem ve výuce.

Cíle se věnují těmto tématům:

Globální rozvojové vzdělávání

Globální rozvojové vzdělávání je celoživotní vzdělávací proces, který vede k porozumění ekonomických, sociálních, politických, environmentálních a kulturních procesů, které čím dál více ovlivňují životy lidí v globalizovaném světě. Rozvíjí dovednosti a podporuje vytváření hodnot a postojů tak, aby lidé byli schopni a ochotni aktivně se podílet na řešení lokálních a globálních problémů. (definice dle Národní strategie)

Globální rozvojové vzdělávání směřuje k přijetí zodpovědnosti za vytváření světa, kde mají všichni lidé možnost žít důstojný život.

HLAVNÍ TÉMATA GRV:

Globalizace a vzájemná závislost jednotlivých částí světa

- ekonomická globalizace včetně světového obchodu a etického spotřebitelství, • kulturní, sociální a politická globalizace, • migrace ve světě, • mezinárodní instituce

Lidská práva

- základní lidská práva, • dětská práva a práva seniorů, • rovné příležitosti a tolerance k jinakosti, • demokracie a dobré vládnutí, • rovnost mužů a žen

Globální výzvy

- odstranění chudoby a nerovnosti, • vyšší míra vzdělanosti, • zdraví obyvatel, • potravinové zabezpečení, • přístup k nezávadné/pitné vodě, • životní prostředí a klimatické změny, • populační růst, • mírová řešení konfliktů, • odstranění digitální nerovnosti

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce

- rozvoj, jeho pojetí a kulturní podmíněnost, • cíle udržitelného rozvoje, • historie, motivy, principy humanitární pomoci a rozvojové spolupráce, • aktéři mezinárodní humanitární pomoci a rozvojové spolupráce, • aktivity České republiky a EU v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce

Strategie GRV a osvěty o globálních souvislostech 2018–2030 ke stažení ZDE:

<https://arpok.cz/co-delame/globalni-rozvojove-vzdelavani/>

Možnosti zapojení škol najdete zde: <https://arpok.cz/pro-pedagogy>

Doporučené odkazy, videa a publikace

Cíle udržitelného rozvoje (SDGs)

17 Cílů udržitelného rozvoje (SDGs) představují program rozvoje na následujících 15 let (2015–2030) a navazuje na úspěšnou agendu Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs). Více podrobných informací, studijní materiály, akční manuály a mnoho dalších zdrojů na ústřední stránce OSN k SDGs 17 Goals to Transform Our World. Najdete zde i odkazy na stahování ikon, publikací i filmů k SDGs v češtině.

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

Největší lekce pro svět – jak se každý můžeme zapojit?

Organizace spojených národů vyhlásila 17 cílů udržitelného rozvoje, které musíme splnit do roku 2030. To však OSN nezvládne sama a potřebuje pomoc každého z nás. Jak se zapojit?

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

www.youtube.com/watch?time_continue=73&v=bFWSFJTjP9E&feature=emb_logo

Co jsou to Cíle udržitelného rozvoje? Co je to udržitelný rozvoj?

A jak může pomoci každý z nás? Informační video vzdělávacího programu Opravdový svět, Adra, o.p.s. www.youtube.com/redirect?event=video

www.adra.cz/opravdovysvet

III/2 Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** poradí Ekologický institut Veronica www.veronica.cz/?id=418
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:** www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín,** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Ekozahrady,** <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu,** www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.
- **Časopis Školní zahrada.**
Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada.** V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedrník. Na webu najdete mimo jiné i interaktivní **mapu školních zahrad,** kam můžete přidat i tu vaši.
- **Semínkovna – sázej, sklízej, sdílej**
Tak jako se v knihovně půjčují knihy, semínkovna nabízí osivo do vaší zahrádky. Tak jako se do knihovny knihy po přečtení vracíte, tak i při sklizni vaší zeleniny myslíte na sdílení sklizených semínek v semínkovně...
Semínkovna = osivo ke sdílení
Iniciativa vznikla v ČR v roce 2015 na podporu svobodného sdílení osiva, semenaření a přírodního zahradničení. Vzorem jí byly francouzské Les Grainotheques a americké The Seedbanks.
Semínkovny, ať už je to skříňka, košíček, krabička ap., jsou místem, kde zahradníci mohou mezi sebou bezplatně sdílet osivo ze svých zahrádek. Osivo by mělo být výhradně v „Bio“ kvalitě, tedy nemořené a z chemicky neošetřovaných rostlin. Mělo by jít o výsledek domácího semenaření. Semínka jsou nabízena bezplatně v malých dávkách pouze pro osobní spotřebu.
<https://seminkovny.com/>
V našem regionu najdete Semínkovny na <https://seminkovny.com/zlinsky-kraj/>
Základní škola Vsetín, Rokytnice
Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz
Centrum Veronica Hostětín
Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
Semínkovna Zlín
Family Point Zlín na třídě Tomáše Bati 204 (bývalá Knihovna Františka Bartoše).
www.facebook.com/groups/SeminkovnaZlin/

III/3 Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování.
Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

III/4 Místní produkty, biopotraviny

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz
- **Regionální značky** www.regionalni-znacky.cz
- **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků.** Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobkyzkraje.cz
- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska.**
REGIONÁLNÍ KATALOG BIOPOTRAVIN A EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ PRO SPOTŘEBITELE „Kam pro bio ve Zlínském kraji a na Hodonínsku“
www.iskopanice.cz
- **Mapa českých biopotravin,** <https://kde.lovime.bio/>

Systém Fairtrade a známka FAIRTRADE

Známka FAIRTRADE označuje výrobky, které splňují sociální, ekonomické a environmentální standardy nastavené mezinárodní organizací Fairtrade International. Zákazníky informuje o tom, že pěstitelé dostali za svou práci spravedlivou a stabilní výkupní cenu, která pokrývá náklady na udržitelné pěstování. Nákupem výrobků s označením FAIRTRADE tak zákazníci přispívají ke zlepšování životních podmínek drobných pěstitelů v zemích globálního Jihu (takzvaných rozvojových zemích). Kromě odpovídající výkupní ceny dostávají pěstitelé zapojení do systému Fairtrade ještě fairtradový příplatek, který mohou použít k investicím do rozvoje svých farem a svých komunit, a to na základě demokratického rozhodování členů komunity.

LÍSKA je

- členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**,
- členem **Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>
- místním podporovatelem **Fairtrade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Fairtrade Česko a Slovensko, z.s.,

je platformou organizací občanské společnosti, které se zabývají etikou obchodu, globálním rozvojem, udržitelnou spotřebou, ochranou životního prostředí a lidských práv.

Již od roku 2004 pracujeme na zvyšování informovanosti o principech a smyslu systému Fairtrade. V České republice a na Slovensku zastupujeme globální organizaci Fairtrade International, jsme garantem vysoké kvality a důvěryhodnosti ochranné známky FAIRTRADE. Monitorujeme český a slovenský trh s fairtradovými výrobky a podporou uvědomělé spotřeby napomáháme k tomu, aby se fairtradové výrobky v co nejvyšší míře dostávaly do obchodní sítě v ČR a na Slovensku. Vedle spolupráce s obchodníky působíme také na širokou veřejnost, a to prostřednictvím aktivit, na kterých se podílíme, jako jsou kampaně Fairtradová města, Fairtradové školy nebo happening Férová snídaně.

Více na www.fairtrade-cesko.cz.

Fairtrade Česko a Slovensko přináší novinky ze světa Fairtrade

Dopady na pěstitele a situaci celkově sledujte na webových stránkách a sociálních sítích Fairtrade Česko a Slovensko
<https://fairtrade-cesko.cz/>

TŘI MOŽNOSTI PODPORY FAIRTRADE:

SPOTŘEBOU

OSVĚTOU

VZDĚLÁVÁNÍM

Podpořte s námi povědomí o systému certifikace Fairtrade

Fairtrade Česko a Slovensko, jehož je Líška členem, spustilo další kampaň na podporu zvýšení povědomí české a slovenské veřejnosti o systému certifikace Fairtrade a hodnotách, které reprezentuje: **spravedlivá odměna za práci, zákaz dětské a nucené práce, pěstování šetrné k životnímu prostředí.**

Kampaň můžete šířit a sdílet na sociálních sítích **Facebook**, **Twitter**, **YouTube**, **Instagram**. Na speciálních odkazech webových stránek **CZ** i **SK** najdete podklady. Děkujeme.

Pomáháme

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka pomáhá

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhacovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísni – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětové nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

Chráme mořské želvy

Nádherné tvory, žijící na Zemi více než 110 miliónů let. www.morskezelvy.cz

ZOO Zlín

www.zoozlin.eu/sponzorstvi/
<https://shop.zoozlin.eu/kategorie/2-darky>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Aktivity LÍSKY podporují Zlínský kraj, město Vsetín, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo životního prostředí, SFŽP, FAIRTRADE Česko a Slovensko, Městské lesy Vsetín, Austin Detonator, s.r.o., Vsetín, GALVAMET, s.r.o. Vsetín, TG TISK, s.r.o., Lanškroun, AVIS – elektronika, s.r.o., Vsetín, Josef Spitzer, papírnictví Stanislav Olšák, Vsetín, členové Klubu LÍSKY, dárci programu DARUJME.cz

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Environmentální informační servis LÍSKY

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlášených grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky**, www.liska-evvo.cz
- **Facebook a Instagram Lísky i osvětových kampaní.**
- **Knihovna**, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- **Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcek k EVVO.**
- **Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
Přehled akcí v regionu i mimo region. Pozvánky na vaše akce, programy, besedy, výstavy, exkurze, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane
- **Aktuální nabídka vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení**, www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchozí chodbou budovy PETRKLÍČ do dvora, vchodové dveře jsou ze zadní části oranžové budovy, nebo přímo dvorem kolem budovy OSSZ Vsetín, od řeky Bečvy).

Otevřeno: pondělí – čtvrtek, 8.30–15.00 hodin

POZOR: sledujte aktuální upozornění na omezení provozu!

Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaj, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., ručně šité **Lukášovy hračky a knihovnu** s posezením.

www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učit POLY

Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Sdružení Líska / Stromy a my

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje.

Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času a Plavecká škola Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Austin Detonator, s.r.o., Vsetín

Rozesílka LÍSKY 6/2024

strana 25